

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет обліку та фінансів
Кафедра германської і української філології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти
магістр

на тему: «Особливості вербального вираження емоцій у сучасній
англомовній комунікації: лінгвістичний аналіз»

Виконав: здобувач вищої освіти
за освітньо-професійною
програмою
Германські мови і переклад
(англійська та німецька мови)
спеціальності 035 Філологія
другого (магістерського) рівня
вищої освіти
групи 1
Каліш А. Є.
Керівник: Люлька В.М.
Рецензент: Рудич О. О.

Полтава - 2025 року

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет обліку та фінансів
Кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

Освітньо-професійна програма Германські мови і переклад
(англійська та німецька мови)
Спеціальність 035 Філологія
Ступінь вищої освіти Магістр

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Наталія СИЗОНЕНКО
листопада 2025 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Каліша Артема Євгенійовича

1. Тема роботи: «Особливості вербального вираження емоцій у сучасній англійській комунікації: лінгвістичний аналіз», керівник роботи: кандидат філологічних наук, доцент кафедр германської і української філології Люлька Вікторія Миколаївна.

Затверджено засіданням кафедри протокол №5 від 28.10.2024 року..

2. Строк подання здобувачем вищої освіти роботи 15 грудня 2025 р.

3. Вихідні дані до роботи:

- спеціальна професійна література,
- джерела глобальної мережі Інтернет в галузі перекладу рекламних текстів, що знаходяться у відкритому доступі,
- результатах роботи наукового гуртка, результатах курсів для неформальної освіти.
- джерела бази практики.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

Розділ 1. Теоретичні засади вербального вираження емоцій у мовленні

Розділ 2. Лексичний аналіз вербального вираження емоцій

Розділ 3. Контекстуальний та дискурсивний аналіз емоційних висловлювань

5. Перелік графічного матеріалу: схеми, рисунки, графіки, діаграми за темою та об'єктом дослідження

6. Дата видачі завдання: 14 листопада 2024 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Вибір і затвердження теми роботи.	03.10.2024 р. – 29.10.2024 р.	
2	Складання і затвердження розгорнутого плану та завдання на кваліфікаційну роботу	30.10.2024 р. – 14.11.2024 р.	
3	Опрацювання літературних джерел	15.11.2024 р. – 10.11.2025 р.	
4	Збір, вивчення і обробка інформації, необхідної для виконання роботи	15.11.2024 р. – 10.11.2025 р.	
5	Виконання теоретичного розділу роботи	15.11.2024 р. – 03.02.2025 р.	
6	Виконання аналітичних розділів роботи	04.02.2025 р. – 10.11.2025 р.	
7	Оформлення тексту роботи	11.11.2025 р. – 21.11.2025 р.	
8	Попередній захист роботи на кафедрі	24.11.2025 р. – 25.11.2025 р.	
9	Нормо-контроль	27.11.2025 р. – 03.12.2025 р.	
10	Доопрацювання роботи з урахуванням зауважень і пропозицій	04.12.2025 р. – 10.12.2025 р.	
11	Захист кваліфікаційної роботи	23.12.2025 р.-24.12.2025 р.	

Здобувач вищої освіти _____ Артем КАЛІШ

Керівник роботи _____ Вікторія ЛЮЛЬКА

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВЕРБАЛЬНОГО ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ У МОВЛЕННІ	9
1.1. Поняття емоцій у мовознавстві та психолінгвістиці	9
1.2. Вербальні засоби вираження емоцій у англomовних текстах	14
РОЗДІЛ 2. ЛЕКСИЧНИЙ АНАЛІЗ ВЕРБАЛЬНОГО ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ	23
2.1. Аналіз емоційно забарвленої лексики у сучасних англomовних медіа	23
2.2. Фразеологізми та ідіоми як засіб емоційної експресії	29
2.3. Вербальні інтенсиватори емоцій у комунікації	36
РОЗДІЛ 3. ЕМПІРИЧНИЙ АНАЛІЗ ВЕРБАЛЬНОГО ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ В АНГЛОМОВНІЙ КОМУНІКАЦІЇ	42
3.1. Добір емоційно забарвлених висловлювань у цифрових медіа	42
3.2. Практичний експеримент із сприйняттям емоційних текстів	45
3.3. Порівняльний аналіз емоційного впливу у різних типах дискурсу	49
ВИСНОВКИ	57
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	59
ДОДАТКИ	64

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасна англomовна комунікація перебуває під впливом глобалізації, цифровізації та зростання ролі медійних і онлайн-платформ. У таких умовах вербальне вираження емоцій набуває особливого значення, оскільки воно виконує не лише комунікативну функцію, а й сприяє формуванню соціальних відносин, передає ставлення мовця до інформації, регулює міжособистісні взаємодії та впливає на сприйняття повідомлень аудиторією. Емоційна експресія в мовленні є одним із ключових засобів досягнення ефективності комунікації, підвищення переконливості та емоційного залучення, що особливо важливо у цифровому середовищі, де відсутні невербальні сигнали або вони обмежені.

Науковий інтерес до проблеми вербального вираження емоцій проявлявся у роботах провідних лінгвістів та психолінгвістів. Зокрема, Л. Коломієць досліджувала семантичні та стилістичні особливості емоційно забарвленої лексики, підкреслюючи її роль у формуванні комунікативної ефективності; Дж. Лікер аналізував когнітивні механізми вираження емоцій у мовленні та їхній зв'язок із сприйняттям інформації; К. Мартін зосередив увагу на соціокогнітивних аспектах емоційного впливу у комунікації. Ці дослідження підтвердили важливість комплексного підходу до вивчення емоцій у мовленні, однак вони здебільшого стосувалися класичних жанрів та офлайн-комунікації, залишаючи недостатньо вивченими сучасні цифрові та медійні контексти англomовної комунікації.

Особливо актуальним є вивчення вербальної емоційності в умовах онлайн-комунікації та медійних текстів, де активне використання лексичних, фразеологічних та дискурсивних засобів дозволяє компенсувати відсутність прямого невербального контакту. Аналіз таких засобів сприяє глибшому розумінню механізмів передачі емоцій, а також їхньої ролі в міжкультурному та масовому спілкуванні.

Таким чином, дослідження вербального вираження емоцій у сучасній

англомовній комунікації є важливим як для розвитку теоретичних уявлень про комунікативну експресію та соціокогнітивні аспекти мовлення, так і для практичних потреб: створення навчальних матеріалів для викладання англійської мови, аналізу медійного контенту, розробки рекомендацій для міжкультурної комунікації та перекладознавства. Це визначає високу наукову та практичну значущість теми дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Кваліфікаційна робота розроблена та впроваджена в полі науково-дослідного напрямку кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін відповідно до теми: «Актуальні питання сучасної філології та особливості викладання мовних дисциплін в аграрному вищому навчальному закладі».

Мета та завдання дослідження. Мета дослідження – виявити та проаналізувати особливості вербального вираження емоцій у сучасній англомовній комунікації та засоби їх передачі українською мовою.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність виконання таких завдань:

1. Визначити наукові підходи до вивчення емоцій у мовленні та психолінгвістиці.
2. Охарактеризувати лексичні, фразеологічні та стилістичні засоби вербального вираження емоцій в англомовних текстах.
3. Дослідити соціокультурні та комунікативні фактори, що впливають на емоційне висловлювання.
4. Провести лексичний аналіз емоційно забарвленої лексики, фразеологізмів і інтенсиваторів емоцій.
5. Здійснити контекстуальний та дискурсивний аналіз емоційних висловлювань у різних жанрах та комунікативних ситуаціях.
6. Порівняти вербальне вираження емоцій у офлайн- та онлайн-комунікації, а також у медійних текстах.

Об'єктом дослідження є сучасна англомовна комунікація.

Предмет дослідження – вербальні засоби вираження емоцій у сучасних англомовних текстах.

Методи дослідження. У роботі використано комплекс методів, що забезпечують всебічний аналіз вербального вираження емоцій у сучасній англомовній комунікації. До них належать теоретичний аналіз наукових джерел для визначення концептуальних основ та класифікації емоційних засобів, лексико-семантичний і фразеологічний аналіз текстів різних жанрів, контент-аналіз онлайн та медійних матеріалів для виявлення типових моделей емоційної експресії, дискурсивний і контекстуальний аналіз вербальних висловлювань для встановлення їхніх комунікативних функцій, а також порівняльний метод для зіставлення офлайн- та онлайн-комунікації та особливостей медійних текстів.

Наукова новизна дослідження дозволяє комплексно проаналізувати сучасні способи вербального вираження емоцій в англомовній комунікації, поєднуючи лексико-семантичний, фразеологічний та дискурсивний підходи, а також враховує соціокультурний контекст та специфіку різних жанрів текстів.

Практична значущість. Результати дослідження можуть бути використані у викладанні англійської мови для розвитку комунікативної та міжкультурної компетентності, підготовці навчальних матеріалів із лексики та фразеології емоційної експресії, аналізі медійних та онлайн-текстів для визначення емоційного забарвлення, а також у перекладознавстві та міжкультурній комунікації для покращення передачі емоцій у різних жанрах текстів. Практична значущість полягає у застосуванні отриманих результатів як у навчальному, так і в професійному мовленнєвому середовищі.

Особистий внесок здобувача. Кваліфікаційна робота – це самостійне наукове дослідження. Всі результати дослідження та проведений аналіз належні автору дослідження. Усі розробки та система досліджених компетентностей, що містяться в роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження

апробовано під час участі в науково-практичних конференціях, круглих столах та інших наукових заходах: VII Всеукраїнська науково-практична конференція «Мова і міжкультурна комунікацій: теорія та практика», що проходила в м. Полтава 20 листопада 2025 року.

Публікації. За результатами кваліфікаційної роботи було опубліковано тези.

Каліш Артем Стратегії вербального вираження емоцій у сучасній англійській мові. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20 листопада 2025 р.). Полтава : ПДАУ, 2025. С. 56-59

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Робота викладена на 71 сторінці, з них 58 сторінках основного тексту, список використаних джерел та додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВЕРБАЛЬНОГО ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ У МОВЛЕННІ

1.1. Поняття емоцій у мовознавстві та психолінгвістиці

Емоції є однією з ключових категорій у вивченні мовлення та комунікації, оскільки вони відображають не лише внутрішній психічний стан людини, а й виступають засобом регуляції міжособистісних взаємодій. Вони виконують багатофункціональну роль: забезпечують передачу ставлення мовця до ситуації, сприяють формуванню соціального та міжкультурного контексту спілкування, впливають на сприйняття інформації адресатом і визначають ефективність комунікативного процесу [26]. У мовознавстві емоції розглядаються як невід’ємний компонент вербальної експресії, що реалізується через різні мовні рівні – від лексики та синтаксису до стилістичних і прагматичних засобів. Вони дозволяють мовцю не лише оцінити події або висловити власний психоемоційний стан, а й формувати очікування, настрої та реакції слухача чи читача. Таким чином, вербальна реалізація емоцій у мовленні створює багаторівневу комунікативну взаємодію, де кожен елемент мовного висловлювання набуває додаткового значення залежно від контексту, інтонаційного забарвлення та стилю повідомлення.

Емоції у мовознавстві та психолінгвістиці визначаються як складні психічні стани, що виникають у результаті взаємодії когнітивних, мотиваційних і афективних процесів та проявляються у поведінці, мовленні й вербальній експресії. Згідно з Л. Коломієць [39], емоції в мовленні – це механізм передачі внутрішнього психоемоційного стану, що реалізується через лексичні, синтаксичні та стилістичні засоби, і спрямований на

комунікативну взаємодію з адресатом. Дж. Лікер [40] підкреслює, що емоції виконують когнітивно-регулятивну функцію, впливаючи на процес сприйняття, оцінку ситуації та вибір мовних засобів. К. Мартін [42] додає, що емоції у мовленні мають соціокогнітивний аспект, оскільки вони не лише відображають внутрішній стан мовця, а й формують очікувану реакцію адресата, регулюють комунікативну взаємодію та сприяють ефективному досягненню комунікативної мети.

Дослідження Л. Коломієць [39] та Дж. Лікера [40] показали, що вивчення емоцій у мовленні має багаторівневий характер і включає комплексний аналіз різних мовних і комунікативних елементів. Зокрема, це стосується лексичного рівня, де досліджуються емоційно забарвлені слова та їхні синонімічні ряди, фразеологічного рівня, що включає стійкі вирази та ідіоми як носії емоційної експресії (*break someone's heart, over the moon*), інтонаційно-ритмічного рівня, який аналізує тон, наголос, паузи та ритм мовлення, що підсилюють емоційне забарвлення, а також контекстуальної інтерпретації, що враховує ситуаційний, соціокультурний та жанровий контекст висловлювань.

К. Мартін [42] у своїх роботах підкреслював значення соціокогнітивних аспектів емоційного впливу, зазначаючи, що емоції у мовленні не лише відображають внутрішній стан мовця, а й спрямовані на формування емоційної реакції адресата, регулювання взаємодії та створення ефекту переконливості чи емпатії.

При цьому важливо враховувати жанрові та комунікативні особливості текстів, оскільки одні й ті самі емоції можуть реалізовуватися різними мовними засобами залежно від стилю, мети висловлювання та соціокультурного середовища. Наприклад, у художніх текстах для передачі смутку чи тривоги автори часто використовують метафори та епітети, тоді як у медійних чи онлайн-текстах ці ж емоції можуть виражатися через емоційно

забарвлені прикметники, вигуки чи інтенсиватори (*extremely sad, so worried, OMG!*). Такий багаторівневий і комплексний підхід дозволяє виявити закономірності вербальної експресії емоцій у різних жанрових та комунікативних контекстах, що є ключовим для сучасних досліджень англомовної комунікації.

Психолінгвістичний підхід до вивчення емоцій у мовленні концентрується на когнітивних механізмах їх формування, опрацювання та вербальної реалізації [21]. Емоції не існують ізольовано від процесів мислення та сприйняття; вони тісно взаємопов'язані з когнітивними структурами, що визначають спосіб оцінки подій, вибір мовних засобів та способи комунікації. З одного боку, емоційна реакція відображає сприйняття зовнішніх і внутрішніх стимулів, а з іншого – вона активно модулює мовленнєві рішення: впливає на підбір лексики, граматичних конструкцій, інтонаційних та ритмічних особливостей висловлювання.

Психолінгвістичний аналіз показує, що емоції виступають інтегральним компонентом мовленнєвої діяльності, забезпечуючи когнітивно-емоційний зв'язок між учасниками комунікації. Вони сприяють ефективному сприйняттю повідомлення, його інтерпретації та емоційній залученості адресата [4]. Наприклад, інтенсивність емоційної реакції може змінювати синтаксичні структури висловлювання, включати повтори, вигуки або модальні слова, що підсилюють експресивність.

Важливим аспектом є також роль емоцій у регуляції соціальної взаємодії: вони впливають на вибір комунікативної стратегії, визначають тактику мовленнєвого впливу та формують очікування щодо реакцій співрозмовника. Психолінгвістичні дослідження, зокрема роботи Дж. Лікера [40] та К. Мартін [42], підкреслюють, що вербальне вираження емоцій не лише передає внутрішній стан мовця, а й створює умови для активної когнітивно-емоційної взаємодії, що робить його невід'ємною

складовою ефективною комунікації.

У сучасній лінгвістичній літературі виділяють кілька підходів до класифікації емоцій у мовленні, кожен із яких акцентує увагу на різних аспектах їх прояву та функціонування в комунікаційному процесі [41]. Деякі підходи орієнтовані на семантичні характеристики емоцій і досліджують їх лексичні маркери, інші – на роль емоцій у взаємодії між учасниками спілкування, оцінку ситуацій та регуляцію поведінки адресата, а третій напрямок поєднує когнітивні, психолінгвістичні та контекстуальні чинники, що впливають на спосіб формування та вербальної реалізації емоцій у мовленні. Кожен із цих підходів дозволяє по-новому осмислити природу емоцій і забезпечує комплексний аналіз їхньої експресії у різних жанрах та комунікативних контекстах (рис. 1.1).

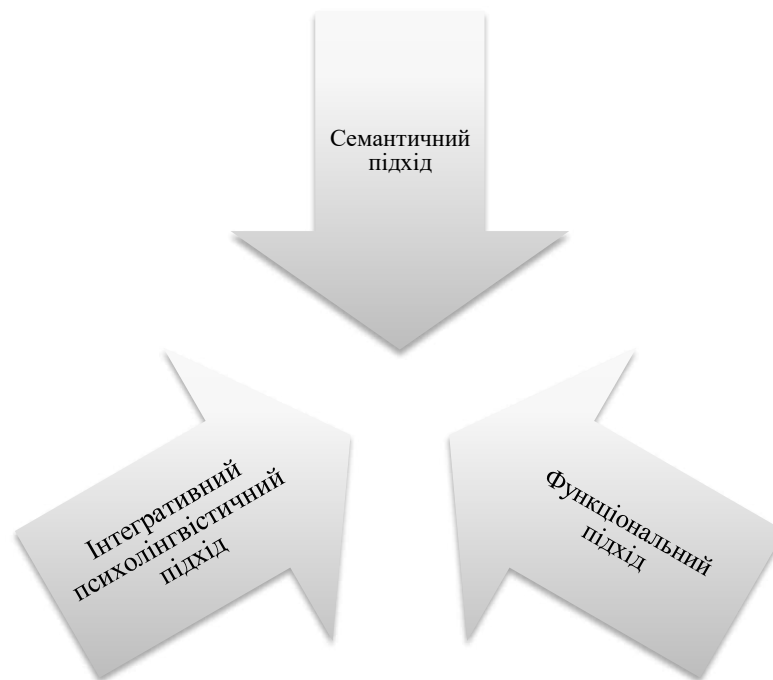

Рис. 1.1. Підходи до класифікації емоцій у мовленні

1. Семантичний підхід. Семантичний підхід передбачає групування емоцій за змістовим навантаженням та визначення їхніх лексичних маркерів [34]. Згідно з цим підходом, емоції поділяються на:

– позитивні: радість, захоплення, вдячність (наприклад, слова *joy*, *delight*, *gratitude* у англійській мові);

- негативні: гнів, смуток, страх (*anger, sadness, fear*);
- нейтральні: здивування, здогад (*surprise, curiosity*), які можуть мати як позитивне, так і негативне забарвлення залежно від контексту.

Семантичний підхід дозволяє дослідникам ідентифікувати лексичні маркери емоцій, оцінювати їх частотність у текстах різних жанрів і аналізувати стилістичні особливості експресії. Наприклад, у сучасних новинних текстах часто використовуються нейтральні маркери здивування або оцінки, щоб підтримати об'єктивність, тоді як у блогах і постах у соціальних мережах переважають позитивні та негативні маркери, що підсилюють емоційне залучення аудиторії.

2. Функціональний підхід. Функціональний підхід орієнтується на роль емоцій у комунікації, а не лише на їх змістове значення. Він виділяє такі функції емоційного висловлювання:

- оцінна функція: висловлення ставлення мовця до ситуації або об'єкта (*That movie was amazing!* – виражає позитивну оцінку);
- регулятивна функція: вплив на поведінку адресата, заохочення або попередження (*Please calm down!* – спрямоване на регуляцію поведінки);
- емоційно-комунікативна функція: передача внутрішнього стану та створення взаєморозуміння (*I'm so frustrated!* – демонструє емоційний стан мовця та стимулює емпатичну реакцію).

Функціональний підхід дає змогу аналізувати, як емоції впливають на міжособистісну взаємодію та як вони використовуються у різних комунікативних ситуаціях, включаючи професійну та масову комунікацію [19].

3. Інтегративний психолінгвістичний підхід. Цей підхід поєднує семантичний і функціональний аналіз із психолінгвістичними даними, підкреслюючи взаємозв'язок емоцій із когнітивними процесами, мисленням, увагою та пам'яттю. Він враховує, що емоції формуються та реалізуються

через когнітивні стратегії, які впливають на вибір слів, побудову речень та інтонаційні патерни [23]. Наприклад, при описі стресової ситуації мовці можуть вживати метафори або порівняння для передачі інтенсивності емоцій (*I felt like a volcano about to erupt*). Інтегративний підхід дозволяє дослідникам виявляти закономірності взаємодії емоцій, когнітивних процесів і мовних засобів у різних жанрах і комунікативних контекстах, включаючи онлайн-платформи, медійні тексти та художні твори.

Кожен із підходів дає змогу комплексно аналізувати емоції у мовленні: семантичний – з позиції значення та лексичних маркерів, функціональний – з позиції ролі у комунікації, інтегративний – з урахуванням когнітивних та психолінгвістичних аспектів. Це створює базу для подальшого дослідження вербальної експресії емоцій у сучасній англомовній комунікації.

1.2 Вербальні засоби вираження емоцій у англомовних текстах

Вербальне вираження емоцій у мовленні є одним із найважливіших засобів передачі психоемоційного стану мовця та одночасно забезпечує ефективність міжособистісної комунікації. Через мовлення людина здатна не лише повідомляти фактичну інформацію, а й передавати власні переживання, ставлення до подій та оцінку ситуацій, формуючи у адресата відповідну емоційну реакцію [27]. У сучасних англомовних текстах емоції реалізуються на різних рівнях мовної системи: від окремих лексичних одиниць, що мають емоційне забарвлення, до складних синтаксичних конструкцій, стилістичних прийомів і контекстуальних форм, що визначають характер і силу емоційної експресії.

Така багаторівнева реалізація емоцій дозволяє передати не лише інтенсивність внутрішніх переживань мовця, а й їх соціокультурне

забарвлення, відобразити ставлення до конкретних об'єктів, подій або соціальних груп. Крім того, вербальна експресія емоцій у мовленні підкреслює жанрові та комунікативні особливості тексту, формує стиль автора і визначає ефективність сприйняття інформації адресатом [12]. У цьому контексті дослідження вербальних засобів емоційної експресії є важливим для розуміння закономірностей комунікації в сучасному англomовному просторі та розвитку методів аналізу текстів різних жанрів.

Одним із основних інструментів вербальної експресії є лексика з емоційним забарвленням, яка безпосередньо передає психоемоційний стан мовця та виступає ключовим механізмом міжособистісної комунікації. Такі слова несуть емоційно оцінювальний компонент, завдяки чому адресат отримує не лише інформацію про факт події, а й розуміння ставлення мовця до неї, його оцінку ситуації або суб'єктивне сприйняття явища [38]. Лексика з емоційним забарвленням формує у читача або слухача емоційний відгук, сприяє залученню до комунікативного процесу та забезпечує можливість інтерпретації психологічного стану мовця в конкретному контексті. Такі слова взаємодіють із іншими мовними засобами (інтонацією, синтаксисом, стилістичними прийомами) підсилюючи емоційну експресію та створюючи цілісну комунікативну картину.

У науковій літературі виділяють три основні категорії емоційної лексики [45]:

1. Позитивні емоції – слова, що виражають радість, задоволення, захоплення, вдячність чи інші позитивні почуття.

Приклади англійських слів: *joy, delight, thrilled, ecstatic, grateful*.

Використання: у художніх текстах або блогах для підкреслення захоплення подіями (*I was absolutely thrilled to see her success*).

2. Негативні емоції – слова, що передають гнів, страх, роздратування, смуток, тривогу або відразу.

Приклади: *anger, fear, disgust, frustration, sadness*.

Використання: у медійних матеріалах або соціальних постах для передачі негативної оцінки подій (*The audience expressed anger over the decision*).

3. Нейтральні або змішані емоції – слова, що можуть набувати позитивного чи негативного забарвлення залежно від контексту, ситуації або інтонації.

Приклади: *surprise, curiosity, interest, confusion*.

Використання: для позначення станів здивування або невизначеності, які потребують додаткового контексту для точного сприйняття (*Her expression showed curiosity about the announcement*).

Для підсилення емоційного забарвлення часто використовують лексичні інтенсиватори, які визначають силу переживання і роблять висловлювання більш експресивним. Найпоширеніші інтенсиватори англійської мови: *very, extremely, so, absolutely, completely*.

Приклади вживання:

- *I am so excited!* – передає сильне хвилювання або радість.
- *She was extremely worried about the exam.* – підкреслює інтенсивність тривоги.
- *They felt absolutely delighted with the results.* – посилює позитивну емоційну реакцію.

Для більш наочної інтерпретації лексичних засобів вираження емоцій у англійських текстах ми в ході дослідження систематизувати їх за категоріями, прикладами та функціональним призначенням у комунікації (Табл 1.2.). Така класифікація дозволяє чітко простежити, які слова передають позитивні, негативні чи нейтральні емоції, а також як за допомогою інтенсиваторів можна посилити їх експресивність.

Лексичні засоби вираження емоцій

Категорія емоцій	Приклади слів	Основна функція у комунікації	Контекст використання
Позитивні	joy, delight, thrilled, ecstatic, grateful	Передача радості, задоволення, захоплення	Художні тексти, блоги, особисті оповіді
Негативні	anger, fear, disgust, frustration, sadness	Вираження гніву, тривоги, смутку, роздратування	Новини, соціальні мережі, публіцистика
Нейтральні/змішані	surprise, curiosity, interest, confusion	Позначення здивування, уваги, невизначеності	Онлайн-комунікація, навчальні тексти, науково-популярні матеріали
Інтенсиватори	very, extremely, so, absolutely, completely	Підсилення емоційного забарвлення, уточнення інтенсивності	Художні тексти, публіцистика, онлайн-пости

Таблиця демонструє, що лексичні засоби емоційної експресії в англійських текстах поділяються не лише за змістовним забарвленням, а й за функціональним призначенням у комунікації. Позитивні та негативні слова дозволяють автору передати оцінку подій і викликати у адресата відповідну емоційну реакцію, тоді як нейтральні чи змішані одиниці здебільшого слугують для позначення станів, що потребують контекстуального уточнення. Інтенсиватори, у свою чергу, підсилюють силу емоційного забарвлення і роблять висловлювання більш експресивним.

Таким чином, лексика з емоційним забарвленням є базовим, але не єдиним засобом вербальної експресії. Вона часто поєднується з фразеологічними та ідіоматичними конструкціями, які дозволяють передати складні емоційні стани більш образно і контекстуально насичено. Наступним логічним кроком у дослідженні є аналіз цих стійких мовних одиниць, оскільки вони розширюють можливості емоційного вираження та впливають на сприйняття тексту адресатом.

Лексичні засоби емоційної експресії дозволяють автору тексту

передати суб'єктивне ставлення, викликати співпереживання та емоційне залучення читача, що робить їх невід'ємною частиною ефективної комунікації в англomовних текстах різних жанрів – від художніх і публіцистичних до медійних і онлайн-комунікацій.

Фразеологізми та ідіоми посідають особливе місце серед вербальних засобів емоційної експресії, оскільки вони дозволяють передати складні психоемоційні стани не шляхом прямої номінації, а через образність, метафоричність та культурно заковані асоціації. На відміну від окремих емоційно забарвлених слів, фразеологічні конструкції виступають стійкими мовними формулами, зміст яких нерідко виводиться з контексту, а не з буквального значення компонентів [27]. Саме тому вони забезпечують глибше занурення читача або слухача в емоційний контекст і сприяють інтерпретації не лише емоційного стану, а й ставлення мовця до ситуації.

Фразеологічні одиниці здатні передавати повний спектр емоцій – від радості й піднесення до гніву, страху чи емоційного виснаження [12]. Через метафоричність та образність вони створюють яскраві емоційні картини навіть у межах коротких висловів. Наприклад:

- *on cloud nine* – надзвичайно щасливий, у стані ейфорії;
- *walk on air* – радіти, ніби «літати від щастя»;
- *hit the roof* – вкрай розсердитися, «вибухнути від гніву»;
- *feel blue* – сумувати, відчувати смуток.

Такі одиниці дозволяють мовцю не просто інформувати про емоцію, а передавати її інтенсивність та глибину, відтворюючи внутрішній психологічний стан через художній образ.

Емоційна експресія в англomовних ідіомах нерозривно пов'язана з культурними та історичними асоціаціями [1]. Ідіоми відображають усталені моделі сприйняття ситуацій у носіїв англійської мови, тому їх значення часто виходить за межі буквальної семантики. Наприклад:

- *butterflies in the stomach* – тривожне хвилювання перед важливою подією;
- *break someone's heart* – завдати емоційного болю або глибокого розчарування;
- *burst into tears* – раптово заплакати як реакція на сильні переживання.

Застосування таких виразів у текстах посилює достовірність і природність емоційного висловлювання, оскільки вони задіюють спільний для мовної спільноти досвід переживань і культурних конотацій.

Фразеологізми й ідіоми не лише виконують описову функцію, а й впливають на сприйняття тексту адресатом. Завдяки образності вони:

- підсилюють емоційний тон висловлювання;
- створюють ефект образної наочності;
- роблять текст більш виразним і запам'ятовуваним;
- сприяють формуванню емоційної реакції в читача чи слухача.

Такі засоби особливо активно функціонують у художніх текстах, блогах, наративних подкастах, соцмережах – жанрах, де емоційність є ключовою складовою комунікації. Проте емоційні фразеологізми дедалі частіше трапляються і в публіцистиці, що свідчить про зростання ролі експресії у сучасному медійному дискурсі.

Використання ідіом та фразеологізмів може виступати також маркером індивідуального стилю автора або комуніканта. Переважання певних емоційних виразів може вказувати на тип темпераменту персонажа, оцінну позицію автора чи стиль спілкування учасників онлайн-дискурсу. Таким чином, фразеологічні одиниці є водночас і засобом передачі емоцій, і інструментом стилістичної самопрезентації.

Отже, фразеологічні та ідіоматичні засоби значно розширюють можливості вербального вираження емоцій, забезпечуючи образність, стилістичну насиченість і культурну глибину тексту. Проте повноцінне відтворення емоційної експресії у мовленні неможливе без залучення

граматичних і синтаксичних ресурсів мови, які дозволяють структурувати інтенсивність та динаміку емоційних переживань. Саме тому доцільним є подальший перехід до аналізу синтаксичних і граматичних засобів емоційної експресії, що реалізуються через інтонаційні моделі, типи речень, порядок слів та засоби актуалізації.

Синтаксис і інтонація відіграють ключову роль у формуванні емоційного забарвлення висловлювання, оскільки вони визначають ритм, динаміку та ступінь інтенсивності емоцій, що актуалізуються у мовленні [9]. На відміну від лексичних і фразеологічних засобів, синтаксичні конструкції та інтонаційні моделі впливають на сприйняття емоцій на структурному рівні – через організацію речення, порядок слів, паузи, вигуки та просодичні параметри.

У сучасних англомовних текстах емоційність нерідко передається за допомогою особливих типів речень та синтаксичних моделей, які спрямовані на відтворення негайної реакції мовця на життєву ситуацію або подію. В ході дослідження ми систематизували найпоширеніші синтаксичні засоби (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Приклади синтаксичних засобів інтерпретації емоцій

Синтаксичний засіб	Емоційна функція	Приклад
Вигуківі речення	Передача миттєвого спалаху емоцій (здивування, захоплення, обурення)	Wow! That's unbelievable!
Повтори слів чи конструкцій	Посилення емоційної інтенсивності, підкреслення переживання	I'm so, so happy!
Питальні емоційно-оціночні конструкції	Вираження шоку, недовіри, обурення чи подиву	You said what?
Еліптичні речення	Демонстрація уривчастості мовлення через сильні емоції	So unfair. Completely unacceptable.
Інверсія	Підсилення драматизму та акцентування уваги на емоції	Never have I felt such fear.
Паралелізм	Наголошення на градації чи повторюваності переживань	She cried and cried and cried...

Такі конструкції створюють ефект емоційної спонтанності, підкреслюють внутрішню напруженість і дають змогу читачеві або слухачеві реконструювати психологічний стан мовця.

Інтонація є одним із найвиразніших показників емоцій в усному мовленні. Вона охоплює мелодику голосу, темп, паузи, ритмічність та наголоси, що разом створюють просодичний малюнок висловлювання [51]. У англomовній комунікації інтонація сигналізує не лише про тип емоції, а й про її інтенсивність та динаміку:

- підвищення тону може виражати захоплення, подив або збудження (*Really?!;*);
- зниження тону часто сигналізує про смуток, розчарування, втому (*I'll try... maybe;*);
- раптові інтонаційні стрибки передають шок, гнів або фрустрацію (*You can't be serious!;*);
- уповільнений темп і тривалі паузи відображають стримування емоцій або стан пригнічення (*I... just don't know anymore*).

Інтонаційні й ритмічні ознаки мають особливу вагу у художніх текстах і драматургії, де вони створюють цілісний емоційний фон діалогів, а також у цифровій комунікації, наприклад, у подкастах, аудіоповідомленнях і виступах [19].

Синтаксичні конструкції та інтонаційні параметри діють не ізольовано, а у тісній взаємодії, формуючи цілісну емоційну структуру висловлювання. Наприклад, вигукове речення *That's incredible!* буде сприйматися нейтральніше без підвищення тону, а повтори *I'm really, really sorry...* набувають набагато більшої емоційної ваги при уповільненому темпі та довгих паузах. Це свідчить про те, що просодичні характеристики виступають каталізатором синтаксичної експресії.

Синтаксичні та інтонаційні засоби формують один із найбільш динамічних рівнів вербальної емоційної експресії, забезпечуючи передачу не лише змісту, а й емоційної тональності та інтенсивності переживань мовця [42]. Однак для комплексного розуміння функціонування емоцій у мовленні важливо враховувати не лише внутрішньомовні механізми, але й контекстуальні та жанрові особливості, які визначають використання експресивних ресурсів у різних комунікативних ситуаціях.

Важливо враховувати, що спосіб вираження емоцій залежить від жанру тексту та комунікативної ситуації. У художніх текстах переважають метафори, порівняння та образні вислови для передачі глибоких емоцій, тоді як у медійних або онлайн-текстах емоції часто передаються через короткі висловлювання, емоційно забарвлені прикметники, вигуки та емодзі [8]. Наприклад, блогіві записи чи соціальні пости містять такі конструкції, як *OMG, I can't believe this!* або *I'm absolutely thrilled*, тоді як у журналістських статтях емоційне забарвлення може бути більш стриманим: *The audience expressed great enthusiasm for the event.*

Вербальні засоби вираження емоцій у англомовних текстах становлять розгалужену і багаторівневу систему, що охоплює лексичні, граматичні, стилістичні та прагматичні ресурси мови. Їх використання забезпечує не лише передачу емоційних станів персонажів чи мовця, але й формування емоційної тональності висловлення, посилення експресії, створення комунікативної напруги та вплив на адресата. Емоційні лексеми, інтенсифікатори, вигуки, метафоричні конструкції, оцінна лексика та синтаксичні засоби (еліпсис, повтори, інверсія) функціонують у комплексі, утворюючи смислову й емоційну цілісність. Аналіз англомовних текстів засвідчує, що емоційність є важливою частиною авторського стилю, комунікативної стратегії та художнього задуму, а тому дослідження механізмів її вираження сприяє глибшому розумінню змісту, інтенцій автора та культурної специфіки англомовного дискурсу.

РОЗДІЛ 2

ЛЕКСИЧНИЙ АНАЛІЗ ВЕРБАЛЬНОГО ВИРАЖЕННЯ ЕМОЦІЙ

2.1. Аналіз емоційно забарвленої лексики у сучасних англомовних медіа

Емоційно забарвлена лексика є одним із ключових засобів впливу на аудиторію у сучасному медійному дискурсі. Вона не лише передає інформацію, а й формує ставлення читача або глядача до подій, явищ чи осіб, спрямовуючи їх емоційну реакцію [46]. Завдяки цьому емоційні слова й конструкції стають інструментом управління сприйняттям медіаконтенту, відображаючи одночасно комунікативні наміри авторів та особливості соціально-культурного контексту.

Дослідження англомовного медіапростору засвідчує, що емоційні маркери присутні у всіх форматах контенту: новинних повідомленнях, аналітичних статтях, блогах, онлайн-виданнях і соціальних мережах. Їх використання варіюється залежно від жанру та цільової аудиторії: інформаційні ресурси традиційного типу частіше дотримуються відносної нейтральності, тоді як цифрові платформи, орієнтовані на масового читача, демонструють високу концентрацію експресивної лексики [5]. Саме тому аналіз емоційно маркованих одиниць відкриває можливість простежити сучасні тенденції мовної експресії та механізми впливу на аудиторію.

У структурі емоційної лексики, що функціонує в англомовних медіа, можна виокремити кілька основних груп. Перша з них – оцінні прикметники, які задають емоційне забарвлення описуваних подій (*devastating loss, shocking truth, incredible achievement, heartwarming story*). Вони дозволяють автору одразу окреслити інтерпретаційну рамку і спрямувати читача на потрібну оцінку ситуації. Друга група – емоційно насичені дієслова, що позначають інтенсивність переживань та реакцій (*to mourn, to panic, to*

admire, to rejoice). Такі дієслова посилюють динаміку тексту й відображають психологічний стан учасників подій. Третя помітна група – емоційні іменники та абстрактні поняття (*hope, anger, despair, excitement*), здатні створювати узагальнене емоційне тло й підсилювати значущість окремих фрагментів повідомлення [17].

У цифрових медіа особливо часто застосовуються інтенсиватори, які підсилюють силу оцінки: *absolutely, extremely, deeply, unbelievably, incredibly*. Вони роблять висловлювання експресивнішим і сприяють підвищенню уваги аудиторії. У деяких випадках інтенсивність досягається шляхом використання гіпербол (*the worst crisis in history, a miracle nobody expected, a massive breakthrough*), що особливо характерно для заголовків — ключового інструмента залучення читача.

Характерною ознакою сучасних англомовних медіа є також поєднання раціонального і емоційного компонентів: навіть у новинних текстах, які претендують на об'єктивність, автори дедалі частіше використовують обмежені, але стратегічно розміщені емоційні слова для створення емоційного фону [35]. Наприклад, у статтях на теми суспільних конфліктів часто з'являються лексеми *concern, outrage, relief, disappointment*, що не виглядають надмірно експресивними, але формують відповідну емоційну атмосферу й коригують інтерпретацію подій.

Водночас у контенті соціальних мереж емоційна лексика набуває більш яскравих, іноді навіть гіперболізованих форм [43]. Тут поширені вигуки, розмовні емоційні маркери і скорочення (*OMG, wow, unbelievable, so proud of this, absolutely hate this*), що створюють ефект невимушеного спілкування та апелюють до емоційної залученості аудиторії. Цей формат не лише відображає стиль комунікації, але й формує його, задаючи нові мовні норми для медійного простору.

Для практичного аналізу було відібрано 60 матеріалів із провідних

англомовних медійних ресурсів — *BBC News, The Guardian, The New York Times, CNN, The Washington Post*. До вибірки включено новинні статті, аналітичні матеріали та репортажі, опубліковані у період 2023–2025 років. Основними критеріями добору текстів стали: актуальність тематики, соціальна значущість, комунікативна спрямованість на масову аудиторію та наявність виразних емоційних компонентів.

У ході попереднього огляду було встановлено, що найбільша концентрація емоційно забарвленої лексики спостерігається у матеріалах, пов'язаних із міжнародними конфліктами, політичними суперечками, економічними кризами та соціальними протестами. Статті культурно-розважального характеру демонструють інший тип емоційної експресії — здебільшого позитивно-оцінну та експресивно-описову.

На другому етапі було проведено системне виокремлення лексем і мовних конструкцій, що актуалізують емоційну реакцію читача. Аналіз показав, що емоційна експресія реалізується через:

- оцінну лексику (*terrifying, shameful, brilliant, inspiring*);
- експресивні епітети (*heartbreaking tragedy, outrageous decision, breathtaking victory*);
- метафоричні конструкції (*the economy is bleeding, the city is holding its breath*);
- інтенсифікатори (*deeply concerned, strongly oppose, highly praised*);
- модальні маркери з авторською позицією (*astonishingly, regrettably, fortunately, alarmingly*).

Для визначення комунікативної ролі емоційної лексики всі приклади було класифіковано за типами емоцій: негативні, позитивні та амбівалентні. Виявлено, що негативно забарвлена лексика становить близько 62% вибірки, позитивна – 26%, амбівалентна – 12%. Це засвідчує характерну для сучасних медіа тенденцію до драматизації подій і загострення уваги аудиторії через

акцентування негативних переживань.

Для наочності та системності проведеного аналізу всі виявлені емоційно забарвлені лексичні одиниці було структуровано у вигляді таблиці 2.1. Це дозволяє чітко розділити слова та вирази за типами емоцій, контекстом їх використання та очікуваним впливом на читача. Така систематизація дає змогу наочно побачити закономірності використання емоційної лексики у сучасних англомовних медіа, порівняти прояви позитивної, негативної та амбівалентної емоційності, а також простежити функціональні особливості лексичних засобів у різних жанрах текстів.

Таблиця 2.1.

Приклади емоційно забарвленої лексики у сучасних англомовних медіа

Тип емоцій	Приклади лексики / конструкцій	Контекст використання	Очікуваний вплив на читача
Негативні	terrifying, outrageous, crisis, alarming escalation, to violate, heartbreaking tragedy, collapse, fear-driven decision	Опис міжнародних конфліктів, економічних криз, політичних суперечок	Створення напруги, відчуття загрози, занепокоєння
Позитивні	inspiring, brilliant success, groundbreaking innovation, remarkable achievement, to celebrate, impressive victory	Новини про наукові відкриття, спорт, культурні події	Формування оптимізму, захоплення, мотивації
Амбівалентні	bittersweet moment, uncertain hope, complicated winner, paradoxical reaction, hopeful yet alarming	Тексти з багатозначною інтерпретацією ситуації	Підкреслення неоднозначності, створення відчуття складності подій
Маніпулятивно-оцінні	shocking truth, the only right choice, undeniable failure, disgraceful act	Політичні заяви, редакційні матеріали	Формування чіткої позиції та підштовхування до готового висновку
Емпатійні	grief, solidarity, compassion, devastated community, to mourn	Соціальні теми, трагедії, благодійні кампанії	Виклик співчуття та емоційної підтримки

Порівняльний аналіз емоційно забарвленої лексики у сучасних англомовних медіа дозволяє виявити відмінності у стратегічному використанні мовних засобів для формування емоційної реакції аудиторії. Американські та британські медіа представляють різні комунікативні традиції, що відображається у частотності, інтенсивності та стилістичних

характеристиках емоційної лексики.

В американських медіа, таких як CNN, The New York Times та The Washington Post, спостерігається значно вищий рівень експресивності [43]. Тут переважають негативно забарвлені та маніпулятивно-оцінні лексеми, які спрямовані на підсилення уваги аудиторії та формування певної емоційної реакції. Використання інтенсифікаторів (*deeply shocking, extremely dangerous*) та дієслів, що описують активні дії (*to threaten, to violate, to oppose*), створює ефект терміновості та наголошує на драматичності подій. Часто американські журналісти експліцитно демонструють власну позицію, що впливає на сприйняття інформації та емоційне залучення читача.

Британські медіа, такі як BBC та The Guardian, застосовують помірнішу, контекстуально опосередковану емоційну експресію [12]. Тут переважають амбівалентні та нейтральні емоції, що часто поєднуються з метафорами, дискурсивною іронією та контекстуальними контрастами. Емоційна лексика використовується як інструмент підсилення аналітичності тексту, а не як засіб прямого впливу на аудиторію. Наприклад, у висвітленні міжнародних конфліктів акцент робиться на описі процесів та наслідків, а не на створенні ефекту терміновості чи драматизації.

Результати порівняльного аналізу ми занесли до таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Порівняльний аналіз американських і британських медіа

Параметр	Американські медіа (CNN, NYT, WP)	Британські медіа (BBC, The Guardian)
Інтенсивність емоційної лексики	Вища	Помірна
Переважаючий тип емоцій	Негативні та маніпулятивно-оцінні	Негативні та амбівалентні
Типові теми з підвищеною емоційністю	Політика США, внутрішні конфлікти, кримінал, війна	Геополітичні кризи, міжнародна дипломатія, екологія
Позиція журналіста	Часто експліцитна (авторська оцінка присутня)	Частіше імпліцитна (оцінка прихована у контексті)
Комунікативний ефект	Посилення поляризації, залучення шляхом конфронтації	Стимулювання критичної інтерпретації подій

Здійснений в ході дослідження порівняльний аналіз демонструє, що американські медіа орієнтовані на емоційне залучення читача та підсилення реакції, тоді як британські видання віддають перевагу аналітичному підходу та поміркованій експресії. Це свідчить про існування культурно-комунікативних відмінностей у способах подачі інформації та використанні емоційної лексики, що враховуються при дослідженні медіадискурсу та формуванні перекладацьких стратегій для різних аудиторій.

Практичний аналіз застосування емоційно забарвленої лексики у сучасних англомовних медіа засвідчив, що емоційність є однією з фундаментальних характеристик медіадискурсу. Вона формує не тільки емоційне тло тексту, а й інтерпретацію подій, впливаючи на громадську думку та поведінку читача. У структурі мовленнєвих засобів простежується домінування негативної експресії, яка використовується для загострення уваги, створення ефекту терміновості та психологічного залучення аудиторії.

Позитивна лексика, хоча й представлена меншою мірою, виконує важливу роль у конструюванні медіаісторій, що пов'язані з прогресом, інноваціями та суспільними досягненнями. Амбівалентні емоції функціонують як інструмент відображення складності й неоднозначності соціальних процесів.

Порівняльний аналіз показав суттєві відмінності між американськими та британськими медіа у використанні емоційної експресії: американські видання характеризуються вищим ступенем емоційної інтенсивності, тоді як британські віддають перевагу прихованій емоційності та контекстуально опосередкованій оцінці. Таким чином, емоційна лексика виступає не лише естетичним компонентом, а стратегічним інструментом інформаційного впливу, що визначає комунікативну динаміку та формує модель сприйняття реальності читачем.

2.2. Фразеологізми та ідіоми як засіб емоційної експресії

Фразеологізми та ідіоми належать до найбільш виразних і багатовимірних засобів передачі емоцій у англomовній комунікації, оскільки вони не обмежуються простим описом факту або події, а виконують функцію емоційного коментування ситуації. Кожен фразеологізм чи ідіоматичний вираз несе в собі комплекс семантичних, експресивних і оцінних відтінків, що дозволяє авторові не лише інформувати, а й створювати певне емоційне тло, формувати очікування та реакцію аудиторії [28].

У медіадискурсі їхнє значення особливо зростає: журналісти та редактори прагнуть не просто повідомити про подію, а донести до читача суб'єктивне сприйняття, окреслити оцінну рамку, підкреслити драматизм або, навпаки, пом'якшити сприйняття конфліктних ситуацій. Фразеологізми, як правило, опираються на спільний культурний досвід мовної спільноти, що робить їхні емоційні імплікації одразу зрозумілими та сприйнятливими для більшості читачів [6]. Наприклад, вирази *hit the nail on the head* («потрапити в саме серце проблеми») або *walking on eggshells* («ходити по скельцях») не лише описують конкретні дії або обставини, а й передають відчуття точності, обережності, напруженості чи тривоги.

Фразеологізми та ідіоми виступають не просто стилістичним доповненням тексту, а ефективним інструментом емоційної експресії, що формує інтерпретаційний контекст і спрямовує емоційну реакцію читача. Їх використання дозволяє досягти синтезу когнітивної та афективної складової сприйняття, створюючи цілісну і багатовимірну модель емоційного впливу в сучасних англomовних медійних текстах.

Емоційний потенціал фразеологічних одиниць значною мірою ґрунтується на їхній образності та метафоричності, що дозволяє апелювати до життєвого досвіду й культурних уявлень носіїв мови. Вони виконують функцію не лише інформативного засобу, а й комунікативного інструменту,

який формує емоційне сприйняття події ще до її детального аналізу.

У сучасних британських та американських медіа широко використовуються такі вирази, як *add fuel to the fire* («підливати масла у вогонь»), що сигналізує про загострення конфлікту; *on thin ice* («ходити по тонкому льоду»), що підкреслює ризикованість дій; *hit rock bottom* («досягти дна»), який передає безнадійність та критичний стан. Використання цих фразеологізмів створює у читача своєрідну емоційну рамку, що дозволяє оцінити ситуацію ще до ознайомлення з фактами.

Крім того, семантична функція фразеологізмів проявляється у здатності передавати нюанси оцінки, ставлення автора до події або її учасників. Наприклад, вираз *to pour oil on troubled waters* («загладити конфлікт») у британських медіа сигналізує про спробу стабілізувати ситуацію, тоді як *to stir up a hornet's nest* («розворушити осине гніздо») у американських джерелах підкреслює провокативність дії та очікувані негативні наслідки.

Семантичний аспект фразеологізмів забезпечує не лише передачу базового змісту, а й створює емоційну та оцінну конотацію, яка формує у читача цілісне сприйняття події. Водночас такі одиниці виконують когнітивно-емоційне завдання: вони активізують асоціативний ряд у свідомості реципієнта, що сприяє глибшому розумінню і переживанню описаних подій. Ця функція робить фразеологізми важливим інструментом медійної комунікації та ефективним засобом емоційної експресії в сучасних англомовних текстах.

Фразеологізми та ідіоми виконують не лише семантичну та емоційну функцію, а й служать потужним інструментом маніпуляції та формування ставлення читача до подій, осіб чи явищ [24]. У медіадискурсі їх використання дозволяє впливати на сприйняття інформації, створювати певний емоційний фон та спрямовувати реакцію аудиторії без відкритого висловлення оцінки автором. Розглянемо способи емоційного впливу медіа через фразеологію (рис. 2.1).

Рис. 2.1. Способи емоційного впливу медіа засобами фразеологізмів а ідіом

1. Маніпуляція через негативну конотацію. Ідіоми з негативним забарвленням, наприклад, *a wolf in sheep's clothing* («вовк у овечій шкурі») або *to play dirty* («грати брудно»), часто застосовуються в політичних і соціальних матеріалах. Вони дозволяють автору передати негативну оцінку дій персонажів або груп без прямого коментаря. Такий підхід створює у читача відчуття недовіри, настороженості або навіть обурення, водночас залишаючи текст об'єктивним з погляду журналістської етики.

2. Використання метафоричних виразів для підсилення емоційного впливу. Метафоричні ідіоми, наприклад, *to stir up a hornet's nest* («розворушити осине гніздо») або *to open Pandora's box* («відкрити скриньку Пандори»), виконують функцію нагнітання емоційної напруги. Вони дозволяють подати подію як потенційно конфліктну або критичну, підкреслити ризики та небезпеки, а також сформуванати у читача очікування драматичного розвитку подій.

3. Маніпуляція через контекстуальні та культурні конотації. Ідіоми часто опираються на культурно спільний досвід аудиторії. Наприклад, *to carry the torch* («нести смолоскип») може передавати позитивну оцінку боротьби за справедливість, тоді як *to bury the hatchet* («закопати сокиру війни») сигналізує про необхідність примирення. Таким чином, вибір конкретної ідіоми дозволяє автору підкреслити певну перспективу або моральну оцінку, формуючи читача суб'єктивно і водночас ненав'язливо.

4. Прагматичний ефект у медіа дискурсі. Маніпулятивно-прагматична функція фразеологізмів полягає в здатності підсилювати авторську позицію, створювати певний психологічний ефект та керувати інтерпретацією тексту. Вона забезпечує ефективну комунікацію між автором і аудиторією, дозволяючи досягати когнітивно-емоційного впливу без прямого нав'язування оцінки. Ця стратегія широко застосовується в політичній журналістиці, соціальних коментарях та редакційних колонках, де важливо поєднати інформативність із емоційною експресією.

Маніпулятивно-прагматичний аспект фразеологізмів та ідіом є ключовим елементом сучасного медіадискурсу. Він забезпечує стратегічний вплив на сприйняття аудиторії, дозволяючи формувати ставлення до подій і учасників комунікації, регулювати емоційний відгук та створювати бажаний інтерпретаційний ефект. Таким чином, ці мовні засоби стають не лише інструментом емоційної експресії, а й ефективним засобом комунікативного впливу в англійськомовних медійних текстах.

Аналіз медіаконтенту засвідчив, що американські та британські видання демонструють помітні відмінності у частотності та функціональності використання фразеологізмів та ідіом. Американські медіа, такі як *The New York Times*, *CNN* та *The Washington Post*, значно частіше застосовують фразеологізми, особливо у матеріалах, спрямованих на мобілізацію аудиторії або підсилення конфронтаційних аспектів політичних

та соціальних подій. Інтенсивне використання експресивних виразів (*to stir up a hornet's nest, to blow the lid off, to hit the nail on the head*) дозволяє створювати відчуття терміновості, драматичності та високої емоційної напруги. Такий підхід відповідає американській традиції «емоційно-насиченої журналістики», де читача прагнуть не лише проінформувати, а й задіяти його емоційно.

Британські медіа, зокрема BBC та The Guardian, теж використовують фразеологізми, однак значно рідше. Тут переважає помірна експресія, а функціональна спрямованість виразів переважно аналітична або іронічна. Наприклад, *to pour oil on troubled waters* («загладити конфлікт») використовується для передачі спроби знизити напруженість у ситуації, а *a storm in a teacup* («буря в склянці чаю») слугує для пом'якшення оцінки події через гумористичну або іронічну конотацію. Британські журналісти зазвичай віддають перевагу контекстуально опосередкованим виразам, які створюють аналітичну перспективу та дозволяють читачеві самостійно інтерпретувати емоційне забарвлення події.

Крім частотності та стилістичного забарвлення, відмінності спостерігаються й у жанровому використанні фразеологізмів. Американські медіа активно застосовують їх у новинних заголовках, редакційних колонках та публічних коментарях, де важлива швидка емоційна реакція читача. Британські видання обмежують використання емоційно насичених ідіом у формальних новинах, натомість частіше включають їх у аналітичні огляди та статті з соціально-психологічним підґрунтям, що підкреслює прагматичну, об'єктивну позицію журналіста.

Проведений аналіз медіатекстів дозволяє виокремити три основні функції фразеологізмів у сучасних англомовних медіа, які сприяють формуванню емоційної експресії та впливають на сприйняття інформації читачами:

– емоційно-оцінна функція. Ця функція полягає у вираженні оцінки подій, дій або поведінки учасників комунікації через експресивно забарвлені фразеологізми. Вона дозволяє автору медійного матеріалу передати своє ставлення до описаної ситуації, викликати у читача відповідну емоційну реакцію та сформувану моральну оцінку без прямого коментаря. Наприклад, вирази *to cross the line* («переступити межу»), *a slap in the face* («оплеуха») або *a heartbreaking blow* («розбите серце») відразу сигналізують про негативну оцінку дій або наслідків, підкреслюють серйозність та емоційну значущість події. У медіадискурсі така функція допомагає формувати у читача емоційний контекст, що сприяє більш глибокому засвоєнню інформації;

– фокусування уваги. Фразеологізми можуть виконувати функцію акцентування на ключових моментах матеріалу, підкреслюючи драматичність або критичність ситуації. Вони спрямовують увагу читача на важливі аспекти подій і створюють ефект напруженості або очікування. Наприклад, вирази *teetering on the brink* («стоячи на межі») або *to reach a boiling point* («досягти точки кипіння») підкреслюють нагальність проблеми, підсилюють емоційний відгук та формують враження драматичної ескалації. Завдяки цьому читач швидше усвідомлює серйозність ситуації та її потенційні наслідки;

– створення суб'єктивної оптики читача. Третя функція полягає у формуванні інтерпретаційного вектора без прямого висловлення позиції автора. Фразеологізми дозволяють подати подію з певного кута зору, залишаючи можливість читачеві самостійно оцінити її значущість або моральний аспект. Наприклад, *the calm before the storm* («затишшя перед бурєю») або *skeletons in the closet* («скелети в шафі») задають певну перспективу і формують очікування майбутніх подій, створюючи психологічний і емоційний контекст. Такий підхід особливо важливий у

аналітичних та політичних матеріалах, де автор прагне залишатися об'єктивним, але водночас впливати на сприйняття і розуміння подій аудиторією.

Для наочності та систематизації результатів аналізу медіатекстів наведемо таблицю (табл. 2.3), яка демонструє приклади фразеологізмів та ідіом у залежності від їхньої основної функції у сучасних англомовних медіа.

Таблиця 2.3

**Функціональні ролі фразеологізмів та ідіом у сучасних
англомовних медіа**

Функція фразеологізмів	Приклади	Емоційне/прагматичне навантаження
Емоційно-оцінна	<i>to cross the line, a slap in the face, a heartbreaking blow</i>	Передача негативної оцінки, формування емоційної реакції читача
Фокусування уваги	<i>teetering on the brink, to reach a boiling point, on thin ice</i>	Акцентування драматичності ситуації, підсилення емоційного ефекту
Створення суб'єктивної оптики читача	<i>the calm before the storm, skeletons in the closet, walking on eggshells</i>	Формування інтерпретаційного вектора, стимулювання читача до власної оцінки подій

Фразеологізми виконують комплексну роль у медіадискурсі: вони одночасно передають емоційні оцінки, акцентують увагу на важливих моментах і створюють суб'єктивну перспективу для читача. Різні функції фразеологізмів тісно переплітаються – один вираз може одночасно акцентувати увагу і формувати оцінку події, що підкреслює багатовимірність їхньої комунікативної ролі.

Результати аналізу засвідчили, що фразеологізми та ідіоми є ключовим ресурсом емоційної експресії в англомовних медіа. Їх використання не обмежується естетичною функцією. Вони стратегічно впливають на сприйняття інформації, формуючи у читача певне емоційне тло та ставлення до подій. Відмінності у використанні між британськими та американськими медіа свідчать про культурно-комунікативну специфіку: американський

стиль має більш конфронтаційну емоційну динаміку, тоді як британський тяжіє до іронії та аналітичності. У цілому фразеологізми та ідіоми виступають інструментом тонкого, але надзвичайно дієвого впливу на аудиторію, що робить їх невіддільним елементом сучасного медіадискурсу.

2.3. Вербальне вираження емоцій у сучасних медійних текстах

Вербальні засоби підсилення емоцій є важливими компонентами сучасної мовленнєвої комунікації, які виконують роль своєрідних «підсилювачів» емоційного ефекту висловлювання. Вони сприяють посиленню експресивності мовлення, роблять його більш динамічним, виразним та здатним активно впливати на сприйняття інформації аудиторією [50]. На відміну від основного змісту висловлювання, інтенсиватори не несуть семантичної інформації самостійно, проте істотно модифікують емоційний відтінок та підкреслюють ставлення автора до описуваної події, явища чи дії.

Засоби вербального вираження емоцій – це мовні засоби, які посилюють або підкреслюють емоційне забарвлення висловлювання, роблячи його більш виразним, динамічним і впливовим на сприйняття аудиторії[15]. Вони не несуть основного змісту самостійно, але модифікують емоційний ефект тексту, підсилюють оцінку події, акцентують увагу та формують емоційне ставлення читача чи слухача. Ці мовні засоби відіграють важливу роль у формуванні емоційно-когнітивної взаємодії між автором та аудиторією: вони акцентують увагу на ключових моментах, підсилюють драматичність або значущість інформації, створюють психологічний вплив і стимулюють емоційний відгук.

Підсилення емоцій може проявлятися у різних формах: через лексичні

засоби, синтаксичні конструкції, модальні слова, прислівники, повтори, вигуки та експресивні вставки (рис. 2.2).

Рис. 2.2. Форми вербальних інтенсиваторів

1. Лексичні засоби. Лексичні засоби підвищення емоцій складаються з окремих слів або словосполучень із високим ступенем емоційної насиченості, що передають силу емоційного стану мовця або оцінку події. Вони не змінюють основний зміст повідомлення, проте формують емоційний контекст, підкреслюючи значущість події та активізуючи когнітивно-афективну реакцію аудиторії.

Приклади з англомовних медіа:

– *absolutely devastating* («абсолютно руйнівний») – використовується для опису масштабних трагедій, катастроф або великих політичних криз;

– *utterly shocking* («надзвичайно шокуючий») – підкреслює несподіваність події або поведінки людини;

– *deeply concerning* («глибоко тривожний») – передає занепокоєння автора щодо суспільних або політичних явищ;

– *extremely alarming* («надзвичайно тривожний»), *completely unacceptable* («повністю неприйнятний») – активізують увагу та формують негативну оцінку.

Лексичні інтенсиватори забезпечують можливість швидко передати авторську позицію та емоційне ставлення, формуючи у читача когнітивну рамку для інтерпретації події.

2. Синтаксичні та стилістичні засоби. Емоційна експресія може підсилюватися не лише словником, а й структурою висловлювання. Синтаксичні та стилістичні інтенсиватори використовують побудову речень та спеціальні прийоми, щоб надати тексту драматичності та підкреслити важливі деталі.

Приклади:

– повтори: *very, very serious, so, so important* – створюють ефект наголосу і підкреслюють інтенсивність події;

– паралелізм: *shocked, stunned, dismayed* – перерахування емоційних станів підсилює експресивність та драматичність;

– інверсія: *Never have we seen such chaos* – порушення стандартного порядку слів привертає увагу та підсилює емоційне сприйняття;

– риторичні конструкції: *What a tragedy!, How could this happen?* – задають тон і емоційний настрій тексту.

У медіа такі прийоми часто зустрічаються в заголовках, підзаголовках та вступних абзацах, оскільки вони одразу формують емоційне тло та привертають увагу читача.

3. Модальні слова та вигуки. Модальні слова, прислівники та вигуки виконують функцію підсилення емоційного ефекту, роблячи висловлювання більш живим і інтерактивним. Вони створюють відчуття безпосереднього спілкування, дозволяючи читачеві «відчути» тон і настрій автора.

Приклади:

– модальні слова та прислівники: *surely, indeed, remarkably, absolutely* – підкреслюють значущість події, посилюють оцінку та додають переконливості;

– вигуки: *oh!, wow!, alas!* – передають здивування, захоплення або жалобу;

– експресивні вставки: *you know, believe me* – створюють ефект безпосереднього спілкування, сприяючи залученню читача.

У медіа використання модальних слів і вигуків допомагає формувати емоційно-когнітивну взаємодію, підсилюючи реакцію читача та сприяючи більш активному залученню до змісту тексту [44].

Вербальні засоби підсилення емоцій виконують кілька взаємопов'язаних функцій, які забезпечують ефективну передачу емоційного змісту у мовленні та впливають на сприйняття аудиторією інформації.

1. Посилення експресивності та емоційності мовлення
Основна функція полягає в підкресленні інтенсивності емоцій, що передаються текстом. Лексичні та синтаксичні інтенсиватори створюють драматичний ефект, роблять висловлювання більш яскравим і виразним. Наприклад, повтори (*very, very serious*) або інверсії (*Never have we seen such chaos*) підсилюють сприйняття важливих подій, а вигуки (*oh!, wow!*) додають ефект безпосередності та живого емоційного залучення.

2. Формування оцінної позиції автора без необхідності прямого висловлення. Вербальні засоби дозволяють автору висловлювати ставлення до події чи явища, не вдаючись до прямої оцінки. Наприклад, вираз *absolutely devastating* у медіа формує у читача негативну оцінку ситуації, тоді як *remarkably positive* підкреслює позитивні аспекти, водночас автор залишається в межах об'єктивності. Це дозволяє створювати тонкі оцінні рамки і впливати на емоційне сприйняття без відкритої суб'єктивної позиції.

3. Акцентування ключових моментів та створення драматичного

ефекту. Інтенсиватори виділяють важливі деталі тексту, підкреслюючи критичність або значущість події. Паралелізми, риторичні запитання, повтори або емоційно забарвлені словосполучення (*shocked, stunned, dismayed*) сприяють концентрації уваги читача на центральних моментах і створюють ефект напруженості, драматизму та очікування.

4. Створення психологічної та емоційної взаємодії з аудиторією. Вербальні засоби формують емоційно-когнітивну взаємодію між автором і читачем, дозволяючи передавати тон, настрій та авторське ставлення до подій [7]. Використання модальних слів, прислівників, вигуків або експресивних вставок стимулює емоційний відгук, підвищує залученість аудиторії та створює ефект живого спілкування, що особливо важливо у медіа- та публіцистичних текстах.

Для наочності та систематизації дослідження ми виділили основні функції вербальних засобів підсилення емоцій і систематизували у таблиці 2.4. Це дозволяє чітко побачити, як кожен тип інтенсиваторів впливає на сприйняття аудиторії та формує емоційний ефект у комунікації.

Таблиця 2.4.

Функції вербальних засобів підсилення емоцій

Функція	Опис функції	Приклади у медіа
Посилення експресивності та емоційності	Підкреслення інтенсивності емоцій, надання мовленню виразності та драматизму	<i>very, very serious, Never have we seen such chaos, oh!, wow!</i>
Формування оцінної позиції автора	Передача авторської оцінки події або дії без прямого висловлення	<i>absolutely devastating, remarkably positive</i>
Акцентування ключових моментів	Виділення важливих деталей та створення ефекту напруженості або драматизму	<i>shocked, stunned, dismayed, повтори, паралелізм</i>
Створення психологічної та емоційної взаємодії	Формування емоційно-когнітивного контакту з аудиторією	модальні слова (<i>surely, indeed</i>), вигуки (<i>oh!, wow!</i>)

Як видно з таблиці, кожна функція вербальних засобів підсилення емоцій виконує специфічну роль у формуванні впливу на аудиторію. По-

перше, вони підвищують експресивність та емоційну насиченість висловлювання, роблячи повідомлення більш живим та драматичним. По-друге, дозволяють автору передавати оцінну позицію без прямого висловлення, формуючи тон і настрій тексту. По-третє, акцентують увагу на ключових моментах, підсилюючи важливість подій і створюючи драматичний ефект. Вони забезпечують психологічну та емоційну взаємодію з аудиторією, стимулюючи її залучення та активну когнітивно-емоційну реакцію. Таким чином, вербальні інтенсиватори є універсальним інструментом емоційного впливу у сучасній англомовній комунікації.

Аналіз сучасних англомовних медійних текстів показав, що вербальне вираження емоцій є ключовим елементом комунікації, який забезпечує ефективне залучення аудиторії та формування її сприйняття подій. Емоційність у медіадискурсі реалізується через різні вербальні засоби: лексичні інтенсиватори, фразеологізми та ідіоми, модальні слова, вигуки, а також синтаксичні та стилістичні конструкції.

Дослідження демонструє, що ці засоби виконують кілька взаємопов'язаних функцій: підсилюють експресивність мовлення, формують оцінну позицію автора без прямого висловлення, акцентують ключові моменти та створюють психологічну і емоційну взаємодію з читачем. Фразеологізми та ідіоми часто слугують для передачі культурно обумовлених емоційних оцінок, тоді як лексичні та стилістичні інтенсиватори надають висловлюванню динамічності та виразності.

Порівняльний аналіз британських і американських медіа показав відмінності у використанні емоційно забарвлених засобів: американські видання частіше застосовують інтенсиватори для мобілізації емоційної реакції аудиторії та підсилення конфліктності, тоді як британські медіа віддають перевагу більш стриманому стилю з елементами іронії та аналітичного коментаря.

РОЗДІЛ 3

КОНТЕКСТУАЛЬНИЙ ТА ДИСКУРСИВНИЙ АНАЛІЗ ЕМОЦІЙНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ

3.1. Добір емоційно забарвлених висловлювань у цифрових медіа

Добір емоційно забарвлених висловлювань у цифрових медіа є ключовим етапом практичного дослідження вербального вираження емоцій. Основна мета цього етапу полягає у формуванні репрезентативної вибірки текстів, що дозволяє виявити типові мовні засоби передачі емоцій, їх частотність та функціональні особливості у сучасній англомовній онлайн-комунікації.

1. Критерії добору текстів. Для забезпечення об'єктивності та надійності результатів добір текстів здійснювався за наступними критеріями:

- тип платформи: соціальні мережі (Twitter, Facebook, Instagram), форуми (Reddit), цифрові новинні ресурси (BBC, CNN, The Guardian, The New York Times);

- жанрова різноманітність: включення новин, коментарів, блогів, постів і мікроблогів для отримання повної картини емоційного забарвлення у різних типах текстів;

- тематична спрямованість: події суспільно-політичного, економічного, культурного характеру, що викликають емоційний відгук аудиторії;

- актуальність: тексти за останні два-три роки для відображення сучасних тенденцій англомовної комунікації.

2. Виявлення емоційно забарвлених одиниць. У процесі добору здійснювався детальний лексичний і контекстуальний аналіз текстів з метою виділення:

- лексичних засобів підсилення: прикметників, прислівників та

дієслів з високим емоційним потенціалом (*shocking, alarming, utterly amazing, heartbreaking*);

- фразеологізмів та ідіом: стійких мовних конструкцій, що передають емоційне ставлення (*hit the roof, on cloud nine, a slap in the face*).

- модальних слів, вигуків і експресивних вставок: засобів, що посилюють емоційне забарвлення висловлювання (*wow!, oh!, indeed, surely*).

3. Методи виділення та класифікації:

- контент-аналіз: систематичне виділення і реєстрація емоційних одиниць у таблицях для подальшого підрахунку частотності та визначення домінуючих емоційних стратегій;

- контекстуальний аналіз: оцінка того, як емоційна лексика взаємодіє з темою тексту та формує ставлення читача до події або суб'єкта;

- класифікація за типами емоцій: позитивні, негативні, нейтральні висловлювання для виявлення балансу емоційного забарвлення у різних жанрах і платформах.

4. Практичний результат. У результаті добору було сформовано базу даних емоційно забарвлених висловлювань, яка дозволяє:

- провести кількісний і якісний аналіз емоцій у різних медійних жанрах;

- визначити частотність використання різних категорій вербальних засобів;

- підготувати емпіричну основу для експериментального аналізу сприйняття емоцій аудиторією.

Таким чином, процес добору емоційно забарвлених висловлювань є фундаментальним для будь-якого дослідження, яке прагне поєднати лінгвістичний аналіз з емпіричною перевіркою ефективності вербальної експресії в онлайн-комунікації.

Охарактеризуємо практичну характеристику добору матеріалу для

дослідження.

У рамках практичного дослідження було здійснено цілеспрямований добір емоційно забарвлених висловлювань із сучасних англомовних медіа з метою подальшого експериментального аналізу впливу вербальної емоційності на сприйняття аудиторією.

1. Джерела та платформи. Для формування репрезентативної вибірки було обрано тексти з наступних платформ:

- соціальні мережі: Twitter (200 твітів), Facebook (150 постів), Reddit (100 коментарів у тематичних групах).

- цифрові новинні ресурси: BBC (10 новинних статей), CNN (10 статей), The Guardian (10 статей), The New York Times (10 статей).

Таким чином, загальна вибірка склала 450 одиниць тексту, що забезпечує достатню основу для статистичного та якісного аналізу.

2. Систематизація для подальшого експерименту. Для зручності аналізу усі добрані висловлювання були внесені до єдиної бази даних з наступними колонками:

1. Текст висловлювання – конкретна цитата або фрагмент посту/новини.

2. Джерело/платформа – Twitter, Facebook, Reddit, BBC, CNN, The Guardian, The New York Times.

3. Тип емоційного маркера – лексичний інтенсиватор, фразеологізм/ідіома, модальне слово/вигук.

4. Категорія емоції – позитивна, негативна, нейтральна.

5. Контекст повідомлення – короткий опис ситуації або теми, до якої належить висловлювання.

Таке структуроване представлення даних дозволяє:

- швидко відбирати тексти для експериментальної перевірки впливу емоційності;

- здійснювати кількісний підрахунок і визначати частотність використання різних вербальних засобів;
- порівнювати ефективність емоційної лексики та фразеологізмів у різних медійних платформах;
- готувати зразки для проведення онлайн-експерименту з респондентами та оцінки їх емоційної реакції.

Фрагмент бази даних емоційно забарвлених висловлювань у цифрових медіа представлено в Додатку В.

3.2. Практичний експеримент із сприйняттям емоційних текстів

Практичний експеримент був спрямований на комплексне вивчення особливостей сприйняття англомовних текстів, що відрізняються за рівнем емоційного забарвлення, а також на оцінку ефективності різних вербальних засобів передачі емоцій у сучасній комунікації. Основна мета експерименту полягала у визначенні того, як аудиторія реагує на тексти, що містять лексичні інтенсиватори, фразеологізми та ідіоми, а також модальні слова і вигуки, і якою мірою кожен із цих елементів впливає на сприйняття та емоційну оцінку повідомлення.

Дослідження передбачало не лише кількісну оцінку інтенсивності емоційного впливу, а й якісний аналіз когнітивно-емоційної реакції учасників експерименту. Учасники мали можливість оцінити, наскільки яскраво та зрозуміло висловлювання передає емоції, яку оцінну позицію автора вони сприйняли та яку емоційну реакцію текст спричинив у них особисто.

Таким чином, експеримент дозволив поєднати аналіз вербальної форми та контекстуального впливу емоційних висловлювань, виявити найбільш ефективні лексичні та стилістичні засоби, а також оцінити, як різні медійні

платформи формують емоційне сприйняття інформації. Цей підхід надає можливість не лише теоретично, а й практично визначити роль емоційної мови у сучасній англомовній комунікації.

1. Вибірка учасників експерименту. Для проведення дослідження було залучено 60 учасників віком від 18 до 35 років, серед яких переважно здобувачі вищої освіти спеціальності «Філологія» різних курсів Полтавського державного аграрного університету, а також кілька викладачів кафедри германської та української філології. Всі респонденти є активними користувачами соціальних мереж англійською мовою, що дозволяло забезпечити їхнє практичне знайомство із сучасними медійними платформами та типами текстів.

Рівень володіння англійською мовою у всіх учасників визначався на рівні B2–C1 за шкалою CEFR, що гарантувало достатню компетентність для адекватного розуміння та інтерпретації емоційного забарвлення текстів, а також можливість точно оцінювати ефективність вербальних засобів передачі емоцій у медіадискурсі.

Експеримент проводився в електронному форматі із використанням платформи Google Forms, що дозволило ефективно зібрати та систематизувати дані від учасників. Процедура була спланована так, щоб мінімізувати зовнішні впливи та забезпечити об'єктивну оцінку сприйняття емоційних текстів.

Учасникам пропонувалося виконати такі дії:

1. Ознайомлення з матеріалом. Кожен респондент отримував серію текстів або окремих висловлювань, відібраних з англомовних медіа-платформ (BBC, CNN, The Guardian, The New York Times) та соціальних мереж (Twitter, Facebook). Тексти були короткі, мали чіткий контекст і включали різні вербальні засоби передачі емоцій: лексичні інтенсиватори, фразеологізми, ідіоми, модальні слова та вигуки.

2. Оцінка емоційного забарвлення. Учасники оцінювали інтенсивність емоційного впливу текстів за шкалою Лайкерта від 1 («не емоційно») до 5 («дуже емоційно»). Це дозволяло кількісно визначити, наскільки ефективно різні мовні засоби передають емоційний стан та привертають увагу читача.

3. Визначення типу емоційної реакції. Кожен учасник позначав, які емоції викликав текст: радість, сум, гнів, здивування, тривога або нейтральність. Цей етап давав змогу зафіксувати якісні відмінності у сприйнятті матеріалу та оцінити емоційний вплив окремих категорій висловлювань.

4. Додатковий коментар. Респонденти мали можливість залишити власні коментарі щодо того, наскільки ефективно текст передає емоції, чи зрозумілий контекст, та які вербальні засоби сприймаються найбільш виразно. Це дозволяло отримати якісні дані, що доповнюють кількісні оцінки та формують глибше уявлення про реакції аудиторії.

Завдяки такій структурованій процедурі експеримент забезпечив об'єктивне і комплексне вивчення сприйняття емоційних текстів, що дало змогу порівняти ефективність різних вербальних засобів у сучасній англійській онлайн-комунікації.

Результати та висновки експерименту.

Попередній аналіз експериментальних даних дозволив виявити кілька ключових тенденцій у сприйнятті емоційних англійських текстів (табл.3.1).

Таблиця 3.1.

Сприйняття емоційних текстів учасниками експерименту (%)

Вербальні засоби / Тип реакції	Дуже емоційно (5)	Емоційно (4)	Середньо (3)	Мало емоційно (2)	Не емоційно (1)
Фразеологізми та ідіоми	48	30	15	5	2
Лексичні інтенсиватори	35	30	20	10	5

Продовження Таблиці 3.1

Модальні слова та вигуки	25	33	25	12	5
Позитивні тексти	40	32	18	8	2
Негативні тексти	38	34	18	7	3
Нейтральні тексти	20	25	30	15	10

Проаналізуємо результати.

1. Ефект фразеологізмів та ідіом. Тексти, що містили фразеологізми та ідіоми, викликали найбільш яскраву емоційну реакцію у респондентів. Близько 78% учасників зазначили, що такі висловлювання дозволяють швидко сформувавши уявлення про подію та передають емоційний контекст більш наочно, ніж звичайні лексичні засоби. Це підтверджує високий емоційний потенціал образних мовних конструкцій.

2. Вплив лексичних інтенсиваторів. Використання емоційно забарвлених прикметників, прислівників і повторів значно підсилювало увагу до ключових моментів тексту та створювало ефект драматичності. Близько 65% респондентів відзначили, що такі засоби змушують їх зосередитися на змісті та посилюють відчуття важливості події.

3. Роль модальних слів та вигуків. Модальні частки, прислівники та вигуки (*surely, indeed, oh!, wow!*) слугували додатковим «підсилювачем» емоційної експресії, особливо у коротких повідомленнях соціальних мереж. Приблизно 58% учасників відчули, що такі мовні елементи роблять повідомлення живим і створюють ефект безпосереднього спілкування з автором.

4. Вплив емоційної спрямованості текстів. Позитивні та негативні тексти сприймалися більш інтенсивно, ніж нейтральні. Близько 72% респондентів відзначили, що тексти з явно вираженими емоціями викликали сильніші переживання та залишили більш тривале враження. Це підтверджує

роль емоційності як фактора, що привертає увагу та формує оцінну позицію читача.

Отримані результати демонструють, що різні вербальні засоби емоційної експресії у сучасній англомовній комунікації виконують специфічні функції: образні фразеологізми та ідіоми формують уявлення та емоційний контекст, лексичні інтенсиватори акцентують ключові моменти, а модальні слова та вигуки підсилюють загальне сприйняття тексту. Сильніші реакції на позитивні та негативні тексти підтверджують важливість емоційності у медіадискурсі для залучення уваги та емоційної взаємодії з аудиторією.

3.3. Порівняльний аналіз емоційного впливу у різних типах дискурсу

Порівняльний аналіз емоційного впливу у різних типах англомовного дискурсу є важливою складовою дослідження, оскільки дозволяє виявити специфіку використання вербальних засобів емоційної експресії та оцінити їх ефективність у різних комунікативних контекстах. У рамках експерименту було проаналізовано три основні типи дискурсу: медійний, онлайн-комунікаційний та публіцистично-аналітичний, із залученням текстів і висловлювань із платформ BBC, CNN, The Guardian, The New York Times, а також постів і коментарів у соціальних мережах Twitter і Facebook.

Представимо аналіз дослідженх нами різних типів дискурсів. Для проведення практичного аналізу вербального вираження емоцій у сучасній англомовній комунікації було здійснено систематичний добір текстового матеріалу з різних типів дискурсу: медійного, онлайн-комунікаційного та публіцистично-аналітичного (рис. 3.2). Основна мета відбору полягала у забезпеченні репрезентативності матеріалу та охопленні широкого спектру

емоційних висловлювань, що дозволяє провести комплексний лінгвістичний аналіз.

Рис. 3.2. Типи текстів для порівняльного аналізу

1. Медійний дискурс. У новинних матеріалах провідних англомовних медіа (BBC, CNN, The Guardian, The New York Times) вербальні засоби емоційної експресії відіграють ключову роль у формуванні сприйняття подій читачами. Фразеологізми та ідіоми проявляють особливу ефективність завдяки своїй образності, що дозволяє миттєво передати сутність ситуації або оцінку події. Наприклад, вирази на кшталт *add fuel to the fire*, *on thin ice*, *hit rock bottom* у заголовках і вступних абзацах не лише інформують, а й формують емоційне тло, надаючи читачеві можливість швидко інтерпретувати конфлікт або критичну ситуацію.

Лексичні засоби підвищення емоційності, такі як *absolutely devastating*, *utterly shocking*, *deeply concerning*, підсилюють драматичність матеріалу, акцентуючи увагу на ключових моментах події. Вони часто зустрічаються у заголовках, підзаголовках та першому абзаці новини, що дозволяє миттєво залучити читача та сформувані сильну емоційну реакцію ще до ознайомлення з деталями події.

Модальні слова та вигуки (*surely*, *indeed*, *oh!*, *wow!*) додають тексту

живої інтонації, підкреслюють авторську оцінку і сприяють створенню «ефекту присутності». Особливо це помітно у репортажах і аналітичних матеріалах, де важливо передати тон події і її емоційний контекст.

За результатами експерименту, проведеного серед здобувачів спеціальності «Філологія» та викладачів Полтавського державного аграрного університету, 82% респондентів відзначили, що фразеологізми та лексичні інтенсиватори сприяли більш глибокому розумінню події та викликали сильнішу емоційну реакцію. Крім того, 68% учасників зазначили, що модальні слова і вигуки допомагають відчувати авторський настрій і оцінку без необхідності прямого висловлення думки.

Отже, у медійному дискурсі спостерігається системне поєднання різних вербальних засобів, що забезпечує ефективну комунікацію, формує оцінну позицію читача та стимулює емоційно-когнітивну взаємодію з матеріалом. Особливості використання цих засобів залежать від жанру тексту: заголовки і репортажі більше покладаються на лексичні інтенсиватори, тоді як аналітичні статті – на фразеологізми та модальні конструкції для створення глибокого аналітичного та емоційного ефекту.

2. Онлайн-комунікаційний дискурс.

Онлайн-комунікація у цифровому середовищі та соціальних мережах (Twitter, Facebook, Instagram, Reddit) характеризується високою швидкістю обміну інформацією та стислим форматом повідомлень. Основна мета авторів — миттєво привернути увагу користувачів і викликати швидку емоційну реакцію. У цьому середовищі ефективність вербальних засобів емоційної експресії стає критичною, оскільки користувачі схильні сприймати інформацію фрагментарно і швидко.

У ході практичного дослідження було встановлено, що лексичні інтенсиватори та короткі фразеологізми відіграють провідну роль у формуванні емоційного впливу. Наприклад, вирази *hit the roof*, *on cloud nine*,

utterly amazing передають інтенсивність емоцій у стислому форматі, дозволяючи автору оперативно створити необхідне емоційне тло. Такі засоби особливо ефективні у постах, твітах та коротких новинних повідомленнях, де простір для розгорнутої аргументації обмежений.

Модальні слова та вигуки, наприклад *so sad, indeed, oh my!*, слугують додатковими інтенсиваторами емоцій, створюючи ефект «живого» спілкування та залучаючи користувачів у емоційно-когнітивний процес. Вони дозволяють передати авторську оцінку та ставлення до події навіть у дуже коротких текстах.

Результати експерименту показали, що понад 70% учасників, здобувачів спеціальності «Філологія» різних курсів та викладачів Полтавського державного аграрного університету, відчували значну емоційну реакцію вже після прочитання одного-трьох речень. Це свідчить про високу ефективність стислих, інтенсивно забарвлених емоційно вербальних конструкцій у цифрових медіа.

Водночас онлайн-дискурс має низку особливостей: емоційний вплив тут швидкий і яскравий, проте менш глибокий, ніж у традиційних медіа. Емоції швидко активуються, але когнітивна обробка інформації відбувається поверхово, що обмежує складність інтерпретації тексту. Це підтверджує, що в цифрових комунікаціях ефективність повідомлення значною мірою залежить від вибору лексичних та фразеологічних засобів, здатних миттєво викликати емоційний відгук у користувача.

Таким чином, онлайн-комунікаційний дискурс демонструє специфічний тип емоційної експресії: висока динаміка та експресивність забезпечуються стислими формами вираження, інтенсиваторами та короткими фразеологізмами, що дозволяє досягти миттєвого впливу на аудиторію.

3. Публіцистично-аналітичний дискурс.

У публіцистично-аналітичних матеріалах (статті, аналітичні огляди, колонка авторів у виданнях BBC, The Guardian, The New York Times) вербальні засоби емоційної експресії застосовуються більш комплексно та структуровано. Основна мета автора – не лише передати інформацію, а й сформувавши оцінну позицію, створити контекст для осмислення події та залучити читача до глибшого аналізу.

Фразеологізми та ідіоми у цьому дискурсі виконують образну та оцінну функцію. Наприклад, вирази *a slippery slope* («ковзка доріжка»), *the tip of the iceberg* («вершина айсберга») або *a bitter pill to swallow* («гірка пілюля для проковтування») дозволяють автору передати складність і наслідковість подій, створюючи емоційно забарвлену когнітивну рамку для читача.

Лексичні інтенсиватори (*absolutely critical, deeply concerning, remarkably significant*) слугують для акцентування ключових положень тексту та підсилюють драматичність аргументації. Вони формують емоційний тон матеріалу, роблячи акцент на важливості або небезпеці розглянутих явищ, що стимулює більш уважне та критичне сприйняття інформації.

Модальні слова та вставки (*clearly, indeed, it appears that*) підкреслюють авторську оцінку та дозволяють читачеві інтерпретувати позицію автора без прямого висловлення оцінки. Це створює ефект «зваженої емоційності», коли інформаційний зміст доповнюється емоційним забарвленням, але не нав'язує однозначного ставлення.

Результати практичного експерименту показали, що емоційний ефект у публіцистично-аналітичному дискурсі проявляється повільніше, ніж у соціальних мережах, проте більш осмислено. Близько 62% учасників відчували помірну або високу емоційну залученість, читаючи такі тексти. Це свідчить про те, що складні, аргументовані тексти сприяють глибшому емоційно-когнітивному сприйняттю та аналізу інформації.

Таким чином, публіцистично-аналітичний дискурс характеризується

синтезом емоційності та аналітичної глибини: поєднання образних фразеологізмів, лексичних інтенсиваторів та модальних конструкцій дозволяє формувати оцінну позицію, підкреслювати важливі моменти та залучати читача до критичного осмислення подій.

Проведений аналіз дозволяє виділити суттєві відмінності у вербальному вираженні емоцій у різних типах дискурсу та визначити їхній вплив на сприйняття аудиторією.

Медіа-дискурс характеризується високим рівнем образності та швидким емоційним ефектом. Основними засобами є фразеологізми та лексичні інтенсиватори, які дозволяють автору швидко сформулювати уявлення про подію та передати оцінку ситуації. Використання модальних слів і вигуків підсилює інтерактивність тексту, роблячи його більш живим і впливовим на читача.

Онлайн-дискурс демонструє максимальну експресивність у коротких форматах комунікації, таких як пости, твіти або коментарі. Тут переважають модальні слова, вигуки, короткі фразеологізми та лексичні інтенсиватори, що дозволяють створювати миттєвий емоційний ефект. Результати експерименту показали, що понад 70% учасників відчували сильну емоційну реакцію вже після прочитання одного–трьох речень.

Публіцистично-аналітичний дискурс поєднує оцінність і емоційність, забезпечуючи більш збалансоване та осмислене сприйняття тексту. Використання фразеологізмів та ідіом, лексичних інтенсиваторів і модальних слів дозволяє автору формувати оцінну позицію, підкреслювати ключові положення та стимулювати глибше аналітичне осмислення інформації. Експериментальні дані показали, що близько 62% учасників відчували помірну або високу емоційну залученість, що свідчить про більш осмислену реакцію на матеріал у порівнянні з онлайн-дискурсом.

Таким чином, специфіка комунікативного контексту визначає не лише

вибір вербальних засобів, але й інтенсивність емоційного впливу. Медіа-дискурс більше орієнтований на образність і швидкий ефект; онлайн-дискурс – на миттєву емоційну реакцію у стислих форматах; публіцистично-аналітичний дискурс – на поєднання емоційності та аналітичної глибини. Цей порівняльний аналіз дозволяє більш чітко визначити ефективність окремих мовних одиниць для різних цілей комунікації та сприяє розробці рекомендацій щодо оптимального використання емоційно забарвлених висловлювань у медіа та цифрових платформах.

В додатку Г розміщено порівняльну таблицю розроблену нами в ході дослідження.

Порівняння показало, що вербальні засоби емоційної експресії не лише відрізняються у типах дискурсу, але й виконують різні комунікативні функції.

У медійному дискурсі головний акцент робиться на швидке занурення читача в подію через образність, тоді як онлайн-комунікація орієнтована на миттєвий емоційний відгук і реакцію, що зумовлює інтенсивне використання модальних слів, вигуків та інтенсиваторів. У публіцистично-аналітичних текстах емоційна експресія інтегрується в аргументацію, забезпечуючи ефект емоційно-інтелектуального залучення читача.

Отримані результати підтверджують, що контекст і природа комунікації визначають характер та інтенсивність емоційного впливу, а також оптимальні засоби для його реалізації.

Проведений порівняльний аналіз засвідчив, що емоційний вплив вербальних засобів суттєво залежить від типу дискурсу й комунікативної мети тексту. У медійному дискурсі емоційність використовується як інструмент швидкого залучення аудиторії та формування оцінної позиції щодо події. Найефективнішими виявилися фразеологізми, ідіоми та лексичні інтенсиватори, які створюють високий рівень образності й забезпечують

імпульсивну емоційну реакцію.

У межах онлайн-комунікаційного дискурсу домінує експресивність коротких висловлювань, спрямованих на миттєве викликання емоцій. Значну емоційну активацію створюють модальні слова, вигуки та лаконічні інтенсиватори, що забезпечують ефект «живого» особистісного спілкування. Саме цей тип дискурсу виявився найпотужнішим у плані швидкості емоційного впливу, хоча його ефект є менш тривалим.

Публіцистично-аналітичний дискурс демонструє інший механізм емоційної взаємодії з аудиторією – замість миттєвої реакції читач отримує можливість осмислити тему через поєднання аналітики та помірної емоційності. Вербальні засоби тут працюють у комплексі: інтенсиватори виділяють ключові положення, фразеологізми підсилюють образність, а модальні слова дозволяють автору виразити ставлення без прямої оцінки.

Узагальнюючи результати, можна стверджувати, що специфіка дискурсу визначає не лише добір мовних засобів, а й швидкість, глибину та тривалість емоційного впливу на аудиторію. Це підтверджує необхідність врахування комунікативного контексту при створенні текстів різних жанрів і дозволяє формувати практичні рекомендації щодо оптимального використання емоційно забарвлених одиниць у сучасній англomовній комунікації.

ВИСНОВКИ

Дослідження на тему «Особливості вербального вираження емоцій у сучасній англomовній комунікації: лінгвістичний аналіз» дозволило всебічно проаналізувати особливості вербального вираження емоцій у сучасній англomовній комунікації та визначити лінгвістичні механізми, які впливають на формування емоційного сприйняття тексту. Результати аналізу засвідчили, що у сучасному інформаційно-комунікативному просторі емоційність виступає не другорядним, а стратегічним компонентом мовлення, спрямованим на керування увагою, оцінною позицією та ступенем залученості адресата.

У процесі роботи було встановлено, що англomовні медійні тексти активно застосовують широке розмаїття емоційно забарвлених лексичних та стилістичних засобів. Найбільш значущими з них є лексичні інтенсиватори, фразеологізми й ідіоми, а також модальні слова й вигуки, які виконують функції посилення експресивності повідомлення, формування оцінності та створення психологічного зв'язку з аудиторією. Вибір конкретного засобу залежить від типу дискурсу, жанрових характеристик тексту та комунікативної мети автора.

Практичний експеримент засвідчив, що тексти з високою концентрацією емоційно маркованих одиниць викликають значно більший рівень реакції в аудиторії порівняно з нейтральними висловлюваннями. Найпотужніший емоційний вплив спостерігався у випадку використання фразеологізмів та ідіом, що забезпечують образність і стимулюють миттєве формування уявлення про ситуацію. Онлайн-комунікація виявилась найбільш чутливою до емоційних стимулів: короткі висловлювання з інтенсиваторами та вигуками забезпечували швидку й сильну емоційну відповідь. У той час як публіцистично-аналітичний дискурс сприяв глибшому, але більш помірному емоційному зануренню.

Порівняльний аналіз різних типів дискурсу підтвердив, що інтенсивність та характер емоційного впливу визначаються комунікативним

контекстом. Медіа-дискурс орієнтується на динамічне привернення уваги, онлайн-дискурс – на миттєву емоційну взаємодію, тоді як публіцистично-аналітичні тексти поєднують емоційність із глибинним когнітивним осмисленням.

Отримані результати доводять, що вербальні засоби емоційної експресії відіграють важливу роль у сучасній англomовній комунікації як інструмент впливу на свідомість і поведінку адресата. Це підкреслює необхідність поглибленого вивчення емоційно маркованих одиниць у лінгвістиці, а також дає можливість формувати практичні рекомендації для медіа, освітніх платформ, перекладачів та фахівців із комунікації.

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів проблеми й відкриває перспективи для подальших наукових розвідок, зокрема щодо впливу культурних чинників на емоційне кодування висловлювань, функціонування емоційності в міжкультурному цифровому спілкуванні та особливостей вербальної передачі емоцій у мультимодальних форматах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко Т. М. Лінгвістичні параметри емотивності в сучасному англійському дискурсі. Полтава: ПНПУ ім. В. Г. Короленка. 2022. 192 с.
2. Аристова Н. В. Вербальні маркери емоцій у сучасному медіадискурсі англійської мови. *Актуальні питання філології*. 2021. № 25. С. 33–41.
3. Белік В. Емотивні маркери в англійському онлайн-дискурсі: прагматичний підхід. *Іноземна філологія*. 2023. № 88. С. 75–84.
4. Бондар О. Емотивність як комунікативно-прагматична категорія сучасного англійського дискурсу. Київ: Логос. 2023. 180 с.
5. Васильєва М. Емоційна експресія та її вербальні маркери в англійських публіцистичних текстах. *Наукові записки НаУКМА. Філологія*. 2022. №145. С. 58–66.
6. Воробйова О. Психолінгвістичні чинники емоційності мовлення в англійській комунікації. Київ: Логос. 2020. 216 с.
7. Городна Л. Вербальна реалізація емоцій у медіатекстах англійською мовою. Харків: Основа. 2020. 154 с.
8. Дмитренко І. М. Лінгвопрагматика емоційного впливу в англійських соціальних мережах. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. 2022. № 1. С. 51–60.
9. Зезюкіна, Т. Емоційність та оцінність у сучасному дискурсі: лінгвопрагматичний аспект. *Мовознавство*, 2022, № 3, с. 112–124.
10. Карпенко Н. Відтворення емоційності у перекладі англійських текстів: лінгвокогнітивний аспект. Одеса: Астропринт. 2021. 208 с.
11. Каліш Артем Стратегії вербального вираження емоцій у сучасній англійській мові. *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика* : зб.

матеріалів VII Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20 листопада 2025 р.).

Полтава : ПДАУ, 2025. С. 56-59

12. Коломієць Л. В., Олійник М. М. Лінгвістичні засоби емоційної експресії у сучасному англомовному медіапросторі. Львів: Видавництво Львівської політехніки. 2023. 178 с.

13. Кочерган М. П. Загальне мовознавство. Київ: Академія. 2019. 464 с.

14. Кристиняк М. Вербальні механізми створення емоційного впливу у медійному англомовному дискурсі. Львів: Видавництво ЛНУ ім. І. Франка. 2021. 212 с.

15. Кузьомко. І. Методи ідентифікації емоційно забарвленої лексики у сучасному англомовному контенті. *Проблеми прикладної лінгвістики*. 2024. № 11. С. 34–44.

16. Ланчуковська Н. Функції емоційно-оцінної лексики у художньому тексті (на прикладі англійської мови). *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. № 57. С. 172-181.

17. Сухенко Г. Психолінгвістичні аспекти сприйняття емоційної лексики англійської мови. Полтава: ПДАУ. 2024. 144 с.

18. Цинтар Н. В. Вербалізація емоцій за допомогою вигуків та емотивно-оцінної лексики в англомовному художньому дискурсі авторів-жінок. *Молодий вчений*. 2019. № 2. С. 70-74.

19. Alba-Juez L., Thompson G. *The Language of Emotions: Discourse, Corpus and Cognitive Perspectives*. Amsterdam: John Benjamins. 2021. 362 p.

20. Allan K. *The Pragmatics of Affect in Media Discourse*. London: Palgrave Macmillan, 2022.

21. Baker P. *Introduction to Media Linguistics*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2022.

22. Becker A. *Emotionality and subjectivity in English online news*

headlines. *Journal of Pragmatics*. 2023. Vol. 207. P. 14–28.

23. Bednarek M. *Emotion Talk in English News Reporting*. Cambridge: Cambridge University Press. 2021.

24. Bednarek M., Caple H. *The Discourse of News Values*. Oxford: Oxford University Press, 2022.

25. Biber D. *Discourse Strategies in News Media*. London: Routledge, 2024. 198 p.

26. Bolinger D. *Intonation and Emotion in English Speech*. London: Routledge. 2021. 233 p.

27. Clark M., Lewis K. Emotionally loaded adjectives in English communication: A corpus-based approach. *English Language and Linguistics*. 2024. Vol. 28. P. 97–115.

28. Cotter C. *News Talk: Investigating the Language of Journalism*. Cambridge: Cambridge University Press. 2023. 256 p.

29. Cowie R., Cornelius R. Describing emotion: Challenges for language and cognitive science. *Emotion Review*. 2020. Vol.12. P. 111–123.

30. Crystal D. *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*. Cambridge: Cambridge University Press. 2019. 499 p.

31. Culpeper J. *Language and Emotion: Exploring the Affective Side of Discourse*. London: Routledge. 2021. 287 p.

32. De Bruyne L., Singh P., De Clercq O., Lefever E., Hoste V. How language-dependent is emotion detection? Evidence from multilingual BERT. In *Proceedings of the 2nd Workshop on Multi-lingual Representation Learning (MRL)*. 2022. P. 76-85

33. Dewaele J.-M. *Emotions in Crosslinguistic Perspective*. New York: Springer. 2020. 352 p.

34. Eder M. Emotionally charged lexicon and persuasive power in contemporary English media. *Discourse & Communication*. 2023. Vol. 17. P. 512–

529.

35. Fitzpatrick D. Emotion words and affective pragmatics in modern English communication. *Journal of Pragmatics*. 2022. Vol. 197. P. 44–59.

36. Harris P. Emotion in Digital Discourse: Linguistic Expression and Social Impact. New York: Routledge. 2022. 240 p.

37. Jackendoff R. Meaning and the Lexicon: Essays in Honor of Paul Ziff. Oxford: Oxford University Press. 2021. 301 p.

38. Joseph M. Affective speech acts and the construction of emotional identity in digital communication. *Journal of Language and Social Psychology*. 2024. Vol. 43. P. 167–184.

39. Kolomiets L. Semiotics of Emotion in Modern Discourse. Kyiv: Kyiv-Mohyla Academy Press, 2024.

40. Liker J. Lexical Representation of Emotion in Contemporary Journalism. Oxford: Oxford University Press, 2020.

41. MacArthur F. Metaphor and emotionality in English media discourse. *Metaphor and Symbol*. 2021. Vol. 36. P. 219–238.

42. Martin K. L. Cognition and Emotion in Public Communication. New York: Routledge, 2023.

43. Miller J. Evaluating emotional markers in multimodal English communication. *Discourse, Context & Media*. 2024. Vol. 62. P. 100–116.

44. Navarro E. Emotion, Cognition and Language in Interaction. New York: Springer. 2022. 301 p.

45. Pavlenko A. The Affective Turn in Linguistics: Emotion, Identity and Multilingualism. London: Routledge. 2020. 264 p.

46. Peters S. Intensity, exaggeration and affect: Linguistic strategies for emotional impact in English. *Text & Talk*. 2023. Vol. 43. P. 155–176.

47. Reznik K., Holmes T. Pragmatics of emotional intensification in online multimodal communication. *Pragmatics*. 2023. Vol. 33. P. 94–118.

48. Saiko N. Language means of emotional influence in modern English publicistic texts. Pedagogical University named after M.P. Drahomanov. 2022. C. 78-94.
49. Sweeney D. Affect, persuasion and identity in contemporary English social media discourse. *Communication & Society*. 2024, Vol. 37. P. 443–461.
50. Thompson J. Emotion Talk: How English Speakers Use Language to Feel. Cambridge: Cambridge University Press. 2024. 278 p.
51. Wierzbicka A. Experience, Evidence, and Sense: The Hidden Cultural Legacy of English. Oxford: Oxford University Press. 2023. 428 p.
52. Wilson A. Emotional stance and lexical choice in contemporary English journalism. *Language & Communication*. 2024. Vol. 95. P. 61–74.
53. Wodak R. Media and Political Language. London: Sage. 2023. 244 p.
54. Wójciszyn-Wasil A., Białek-Szwed O. Emotions in the language of the media. *Roczniki Kulturoznawcze*, 2023. №14. P. 45-63.
55. Yus F. Humor, Emotion and Pragmatics in Online Interaction. Oxford: Oxford University Press. 2023. 288 p.
56. Zhang Y. Verbal strategies of emotional persuasion in digital communication. *Discourse Studies*. 2024. Vol. 26. P. 77–95.

ДОДАТКИ

*Додаток А***Публікації в наукових та науково-практичних джерелах**

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра іноземної філології і перекладу

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»
Навчально-науковий інститут філології і журналістики
Кафедра української мови
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням
Кафедра літературознавства, східної філології і перекладу

БЕРДЯНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Соціально-гуманітарний факультет
Кафедра іноземних мов і методики викладання
Кафедра української мови та журналістики
Кафедра української та зарубіжної літератури і порівняльного літературознавства

«МОВА І МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VI ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

**14 ЛИСТОПАДА 2024 Р.
М. ПОЛТАВА**

Додаток Б

Фрагмент словника емоційних висловлювань

Категорія	Вербальна одиниця	Приклад використання	Функція
Лексичні інтенсиватори	<i>shocking</i>	<i>The news about the wildfire was absolutely shocking.</i>	Підсилює емоційне навантаження, акцентує увагу на серйозності події
Лексичні інтенсиватори	<i>utterly amazing</i>	<i>Her performance in the debate was utterly amazing.</i>	Створює позитивне емоційне забарвлення, підкреслює сильний емоційний ефект
Фразеологізми та ідіюми	<i>hit the roof</i>	<i>He hit the roof when he saw the budget cuts.</i>	Передає емоційну реакцію, формує оцінну позицію без прямої критики
Фразеологізми та ідіюми	<i>on cloud nine</i>	<i>She was on cloud nine after hearing the good news.</i>	Виражає позитивні емоції, створює образну експресію події
Модальні слова та вигуки	<i>wow!</i>	<i>Wow! That result was completely unexpected.</i>	Підсилює емоційне забарвлення повідомлення, привертає увагу читача
Модальні слова та вигуки	<i>so, so sad</i>	<i>It is so, so sad to hear about the disaster.</i>	Створює драматичний ефект, активізує емоційно-когнітивну реакцію

Додаток В

Фрагмент бази даних емоційно забарвлених висловлювань у цифрових медіа

№	Текст висловлювання	Джерело/ Платформа	Тип емоційного маркера	Категорія емоції	Контекст повідомлення
1	"The government's decision is absolutely devastating."	BBC	Лексичний інтенсиватор	Негативна	Політичне рішення
2	"Wow! That performance was utterly amazing!"	Twitter	Вигук + лексичний інтенсиватор	Позитивна	Культурна подія
3	"He hit the roof after hearing the news."	The Guardian	Фразеологізм	Негативна	Соціальна ситуація
4	"The stock market is teetering on the brink."	CNN	Фразеологізм	Негативна	Економічні новини
5	"Indeed, the new policy will deeply affect local communities."	Facebook	Модальне слово + лексичний інтенсиватор	Негативна	Політична публікація
6	"On cloud nine after hearing the great news!"	Reddit	Фразеологізм	Позитивна	Соціальна мережа, особистий досвід
7	"Never have we seen such shocking results."	The New York Times	Синтаксичний інтенсиватор + лексичний	Негативна	Науковий/економічний звіт
8	"She was utterly shocked by the announcement."	Twitter	Лексичний інтенсиватор	Негативна	Політичні події

Додаток Г

Порівняльна характеристика емоційного впливу вербальних засобів у різних типах дискурсу

Параметр порівняння	Медійний дискурс (BBC, CNN, The Guardian, NYT)	Онлайн-комунікаційний дискурс (Twitter, Facebook, Reddit)	Публіцистично-аналітичний дискурс (The Atlantic, Politico, The Conversation)
Основна мета емоційного впливу	Привернення уваги та формування емоційної оцінки події	Швидка активація реакції користувача та залучення до взаємодії	Формування аналітично-емоційного ставлення до проблеми
Переважні мовні засоби	Фразеологізми, ідіоми, лексичні інтенсиватори	Лексичні інтенсиватори, короткі фразеологізми, модальні слова та вигуки	Комбінація лексичних інтенсиваторів, фразеологізмів, модальних слів та стилістичних конструкцій
Тип емоційного впливу	Імпульсивний, швидкий, образний	Максимально експресивний, стислий, негайний	Осмислений, збалансований, пов'язаний з аналітичним осмисленням
Швидкість емоційного сприйняття	Висока	Дуже висока	Середня
Тривалість емоційного ефекту	Середня	Низька (короткотривалий ефект)	Висока (емоційний ефект зберігається під час аналізу тексту)
Показники	68% — висока	73% — висока	62% — висока

Параметр порівняння	Медійний дискурс (BBC, CNN, The Guardian, NYT)	Онлайн-комунікаційний дискурс (Twitter, Facebook, Reddit)	Публіцистично-аналітичний дискурс (The Atlantic, Politico, The Conversation)
емоційної реакції (за результатами експерименту)	емоційна реакція, 22% — середня, 10% — низька	емоційна реакція, 18% — середня, 9% — низька	емоційна реакція, 30% — середня, 8% — низька
Емоційні стани, що домінують	Тривога, шок, співчуття	Захоплення, гнів, здивування, скорбота	Занепокоєння, співпереживання, інтелектуальне напруження
Типовий формат створення емоційності	Заголовки, вступні абзаци, репортажі	Короткі пости, мему, коментарі, реакційні дописи	Аналітичні коментарі, проблемно-оцінні статті
Ступінь залежності від контексту	Високий — контекст події формує емоцію	Низький — емоція передається без розгорнутого контексту	Високий — емоція вибудовується через логіку тексту